Poštnina plačana v gotovini.

Leto XIV., štev. 153 — Ljubljana, torek 4. julija 1933 — Cena 2.— Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica štev. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11, Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Nova pota avstrijske diktature

Razpust narodno socialistične stranke ni ustavil hitlerjevske ofenzive v Avstriji. To dokazujejo vesti o prevratnih činih, o posrečenih in poskušenih atentatih, ki prihajajo dan za dnem iz Avstrije. Uničenje hitlerjevskih mandatov v deželnih zborih in občinskih zastopih je imelo dosedaj le ta uspeh, da se je prevratno gibanje preselilo z legalnih tal popolnoma na ulico. Vsekakor pa so ukrepi avstrijske vlade borbo tako poostrili, da na mirno likvidacijo današnjega stanja skoro ni več misliti.

Dollfussu se očita, da v prebivalstvu nima večine za seboj. Toda če bi bilo to tudi res, je vendar gotovo, da se smejo narodni socialisti še manj sklicevati na večino avstrijskega ljudstva. Danes stoji v Avstriji sila proti sili in to borbo vodita dve politični skupini, katerih nobena ne bi mogla računati na zmago pri morebitnem svobodnem glasovanju. Končno besedo bo pa vendarle imelo inozemstvo, kajti jedro nemško-avstrijskega spora je vprašanje priključitve Avstrije k Nemčiji, ki pa je eminentno internacionalnega značaja.

Danes je vsemu svetu jasno, da hitlerjevska akcija v Avstriji ni notranjepolitična zadeva, marveč da so narodno socialistični voditelji v tej državi le eksponenti berlinske centrale, da njihov pokret vodi in finansira Berlin. Metode nasilja, ki so priborile »nacionalni revoluciji« zmago v Nemčiji, se preizkušajo tudi na avstrijskih tleh ob direktnem sodelovanju članov SA- in SS-oddelkov, atentatorjem pa dajejo v Nemčiji pravo azila.

V Londonu in Parizu motrijo razvoj avstrijsko-nemškega spora z veliko pazljivostjo; čuli so se že resni glasovi o potrebi mednarodne intervencije. Govorilo se je že tudi o italijanskem posredovanju, na katero se je menda zanašal sam Dollfuss in z njim vred avstrijsko vladno časopisje. Toda Rim ima kočljivo in težavno stališče, ker sicer želi za vsako ceno zabraniti nemški uspeh na avstrijskih tleh, ne more pa se odreči prijateljskih stikov z Berlinom, ako noče v temelju spremeniti svoje zunanje politične linije v Srednji Evropi.

Zapadne sile sicer ne zakrivajo svojega stališča, ki odklanja podreditev Avstrije velikonemški ekspanziji, niso pa dosedaj podvzele nobenega konkretnega koraka proti nadaljevanju hitlerjevske ofenzive. O Hitlerju pa je v Londonu podal nemški zunanji minister Neurath v razgovoru z angleškimi politiki mnogo opaženo izjavo, da je možno razpravljati z njim o vseh mednarodnih problemih, samo ne o židovskem vprašanju in o sporu z Avstrijo. V teh dveh zadevah je nemški diktator nepristopen. Vse torej kaže, da revolucionarni akti v Avstriji niso samo slučajni in mimoidoči pojavi, temveč da gre za premišljeno in preračunano borbo, za pravo državljansko vojno, ki ne pozna nobenega premirja in ki se bo končala samo z zmago ali s porazom.

Dollfuss se dosedaj še uspešno brani in ne kaže nobenega omahovanja. Zdi se celo, da je njegova borbenost zrastla, kajti dočim se je dosedaj avstrijska vlada omejevala bolj na defenzivo, kažejo njeni zadnji ukrepi odločno ofenziven značaj. To velja posebno o že izdani tiskovni uredbi in o načrtih, ki se pripravljajo glede obrtnih koncesij.

Tudi v tem trenutku je pokazal avstrijski kancelar svojo spretnost v izkoriščanju dane situacije. Antagonizem med marksisti in narodnimi socialci je napravil iz avstrijske socialne demokracije pomožno četo klerikalnega avstrijskega režima. Iz umevnega strahu pred zmago kljukastega križa so se socialni demokrati odločili za sodelovanje pri uničenju hitlerjevskih mandatov in so celo v dunajskem deželnem zboru, kjer razpolagajo z absolutno premočjo, sklenili zakon, kakor ga je želela krščansko socialna vlada. S tem so sicer res vsaj za trenutek podprli borbo za avstrijsko samostojnost, toda obenem so se podali na nevarno pot, ker so sami prebili princip nedotakljivosti obstoječe ustave in dali svojo sankcijo diktaturi. Obenem pa so zažgali vse mostove, ki so dosedaj vodili do nacionalne revolucije, ne da bi za sebe izvojevali tudi najmanjšo koncesijo. Naj danes v Avstriji zmaga črna ali rjava fronta, v vsakem primeru bo ostala socialnim demokratom vloga poraženih in razočaranih.

Vladna koalicija krščanskih socialcev in Starhembergove Heimwehr je ofenzivo proti socialistični opoziciji sicer začasno odložila, ni pa se ji odrekla in že najbližja bodočnost utegne pokazati, da najnovejše diktatorsko orožje ni bilo skovano samo proti hitlerjevcem. Večko verjetno je, da bo tudi socialistični tisk v obilni meri deležen pridobitev nove tiskovne odredbe in da tudi socialistični koncesionarji nimajo pričakovati prizanesljivosti. Ta opasnost postaja za marksiste tem večja, čim bolj narašča v vladi vpliv heimwerovskih zastopnikov. Heimwehr pa ima že danes skoro absolutno premoč, odkar se je izkazalo, da niti uradništvo niti vojska nista zanesljiva podpornika vladnega režima. Danes je glavna opora diktatorskega režima heimwehrovska milica, ki je po zadnji vladni zasilni odredbi dobila polno zakonito priznanje.

Dollfussova borba je bila sicer svojčas započeta z glavnim ciljem ohraniti vrhovno oblast krščansko socialni stranki. Danes je ta cilj bolj oddaljen, kakor je bil za časa parlamentarne vlade in nobenega dvoma ni, da govorice o Dollfussovem odstopu in prevzemu zveznega kancelarstva po heimwehrovcu Feyu niso brez seriozne podlage. Vsa situacija kaže na to, da je danes v Avstriji gospodar situacije Starhemberg. To pa pomeni obenem, da utegne stopiti avstrijska vladna politika v novo fazo.

Pred nekaj dnevi je minister Fey javno napovedal poostritev boja proti marksistom, torej spremembo bojne fronte, ki bo le olajšala morebitni bodoči sporazum z narodnimi socialisti. Dollfussu v današnji situaciji ne bo preostalo drugega, kakor slediti pot, katero bo nastopila njegova heimwehrovska garda. Toda ta pot utegne voditi v ono brezdno, v katero baš sedaj izginja nemški centrum.

ROOSEVELT PROTI ‚ZLATEMU BLOKU'

Zedinjene države proti zahtevi držav z zlato valuto, naj se izvede stabilizacija valut, predvsem pa ameriškega dolarja

London, 3. julija. g. Vodja ameriške delegacije državni tajnik Hull je podal danes o vprašanju stabilizacije valut važno izjavo, ki so jo vsi udeleženci svetovne gospodarske konference pričakovali z veliko napetostjo. Hull odklanja nedvoumno in z vso ostrostjo v imenu predsednika Roosevelta in ameriške vlade vsako, tudi samo začasno ali umetno stabilizacijo valut. Med drugim je dejal:

Davi sem prejel od predsednika Roosevelta o stališču naše vlade glede predlogov o valutnih vprašanjih daljšo izjavo, ki jo objavljam v svojstvu državnega tajnika in ne kot vodja ameriške delegacije na svetovni gospodarski konferenci, ker ta delegacija nima pravice odločati o tem vprašanju, ki spada samo v pristojnost ameriškega zakladnega urada. Predsednik Roosevelt pravi v svoji izjavi: **»Za katastrofo, ki bi bila enaka svetovni tragediji, bi smatral, če bi se velika londonska konferenca, ki je bila sklicana, da doseže realno in trajno finančno stabilizacijo ter prospeh za množice vseh narodov, še preden se je pričela resno prizadevati za obravnavanje širših problemov, bavila s predlogi, ki bi bili zgolj umetni in začasni poizkusi in se nanašali samo na zlati standard nekaterih maloštevilnih narodov. Takšno postopanje dokazuje izrazito pomanjkanje smisla, v kakšnem razmerju so stvari med seboj in tudi pomanjkanje smisla za spoznanje, da je bila svetovna gospodarska konferenca sklicana za važnejše namene in cilje.** Nikakor ne morem domneti, da se hočejo z vztrajanjem pri takšnem postopanju opravičiti gospodarske zmote, ki so v tako obsežni meri krive trenutne svetovne depresije. Svet noče, da bi ga še dalje zavajali z zahtevami, da je treba za nekatere maloštevilne države uvesti prehodno in umetno stabilizacijo tujih valut. Zdrav domači gospodarski sistem je za narod važnejši faktor v njegovi blaginji, kakor vrednost njegove valute v razmerju nasproti valutam ostalih držav. Zato so znižani izdatki za državo, ustrezajoči dohodki in možnost, da država uredi svoje dolgove, važni činitelji za dosego stabilizacije, ki naj bi se izvršila pozneje. Stari fetiši takozvanih mednarodnih bankirjev se na ta način nadomeščajo s prizadevanji, da bi ustvarili nacionalne valute z namenom, zagotoviti jim trajno in izravnano kupno moč. **Naj povem odkrito, da stremi Amerika za dolarjem, ki bo imel za bodoče generacije isto kupno moč in isti uspeh za povračilo dolgov kakor vrednost dolarja, ki jo hočemo doseči v bližnji bodočnosti. Ta cilj je važnejši in boljši za blagrajo ostalih narodov kot določeni, umetno ustvarjeni tečaj dolarja v razmerju nasproti angleškemu funtu ali francoskemu franku. Naš splošni cilj, za katerim stremimo, je trajna stabilizacija valute v vsaki državi. Zlato ali srebro lahko tudi v bodoče ostaneta kot kovinska rezerva za valuto, toda sedaj ni čas, da bi trošili zlate rezerve.**

Če bo svet določil skupno politiko za večino narodov, da ustvari izravnane državne proračune in ravnotežje v njihovih mejah, potem se bo dalo razpravljati o boljši razdelitvi zlatih in srebrnih zalog na svetu, ki naj bi bile rezervna podlaga za nacionalne valute. Obnova svetovne trgovine je važen faktor za lažjo dosego tega cilja, toda tudi v tem pogledu začasna določitev zlatega standarda ni prava rešitev. Treba bi bilo, da olajšamo obstoječe omejitve in prepovedi ter tako omogočimo izmenjavo proizvodov, ki jih imajo nekateri narodi, drugi pa ne. Konferenca je bila sklicana, da odstrani ali izleči temeljno gospodarsko zlo in je od tega cilja ne bi smeli odvračati.

Porazen vtis

Poslanica predsednika Roosevelta je izzvala na konferenci globoko potrtost in ogorčenje. Vsi delegacijski krogi jo označujejo po obliki kot nemogočo, po vsebini pa kot izredno ostro in brezobzirno. Nenavadno razburjeni delegati držav z zlato valuto se sedaj ne vdajajo nobenim iluzijam več, kaj bo iz konference in vseh priprav, ki so se vršile v Londonu. Splošno se vprašujejo, ali je sploh še mogoče rešiti zasedanje, prevladuje pa mnenje, da bi se mogel položaj izpremeniti samo s čudežem.

Nerazpoloženje se je pokazalo že v petek zvečer, ko baje predsednika Roosevelta na njegovi jahti niso mogli dobiti. Pesimizem se je poslabšal še bolj v soboto, ko je prispel prvi odklonilni odgovor. V teku nedelje so se vršile nato številne konference, na katerih pa so se delegati tolažili z razpravami, ki so bile napovedane za danes. Govorilo se je, da odklanja predsednik Roosevelt konvencijo o stabilizaciji le v sedanji obliki in da bo morda le pristal nanjo v izpremenjeni obliki. Chamberlain je prevzel nehvaležno nalogo, da je posamezno in na skupni seji pomirjeval razburjene in zelo razočarane delegate, **pri tem pa je bil tudi sam popolnoma jasen v izjavah, da se tudi Anglija ne bo priključila zlatemu bloku, če se izolira Amerika.** Zato pa je Anglija pripravljena podati izjavo proti valutnim spekulacijam in proti temu, da bi vlade enostavno umetno zniževale svoje valute samo zato, da bi začasno koristile svoji zunanji trgovski politiki.

Med tem je imel predsednik Macdonald konferenco z državnim tajnikom Hullom, ki pa se je skril za izjavo, da ameriška delegacija v stabilizacijskem vprašanju sploh ne sme imeti nobenih pogajanj. Prof. Moleya, ki so ga smatrali za rešitelja konference in se je sedaj izkazal za moža, ki je konferenco razdejal, danes ves dan ni bilo na spregled. V ostalem bo Moley že v torek zapustil London.

Kriza konference

Vse popoldne je bilo v Londonu zelo živahno. Zastopniki »zlatih« držav so imeli opetovane telefonične razgovore s svojimi vladami. V Parizu je razpoloženje za brezpogojno prekinitev in tudi delegati ostalih vladnih držav so mnenja, da se svetovno gospodarstvo ne more reševati z vidika poživitve s strani Amerike in da je v izjavi, ki so jo podali v petek, vsebovano najmanj, kar ji je treba priznati, če naj bi imela konferenca sploh še pomen. **Če Amerika poudarja, da je naloga konference izključno na trgovsko-političnem polju, je treba opozoriti na to, da so bili Američani sami, ki so umaknili svoj edini konkretni prispevek na konferenci, namreč 10-odstotno znižanje vseh carin. Danes je prevladovalo splošno mnenje, da je treba Rooseveltovo odklonitev smatrati za predigro katastrofe na konferenci. Zastopniki držav z zlato valuto niso več skrivali svojega naziranja, da je treba konec konference po možnosti pospešiti. Opoldne so se sestali k seji, da bi zavzeli energično stališče proti nastopanju ameriškega predsednika in poudarili, da bodo še dalje delali za to, da se njihovim valutam ohrani zlata podlaga.** Objava njihove izjave se je zakasnila, ker je italijanski finančni minister Jung odpotoval v Londonderry, kjer je pozdravil italijanske prekooceanske letalce, in so morali iti po njegov podpis tjakaj. Sporedno s temi dogodki so pričakovali tudi izjavo Anglije, ki je pa ni bilo; pozneje se je čulo, da Macdonalda in Nevilleja Chamberlaina baje ni mogoče najti. Oficielna izjava angleške vlade je bila končno napovedana za večerne ure.

Med tem je nastopila na konferenci agonija. **Francozi so se umaknili iz pododbora za valutna vprašanja, ker smatrajo, da je postala njihova udeležba brezpomembna, ker so se prizadevanja za stabilizacijo razbila in je vsaka nadaljnja teoretična razprava o tem brezpredmetna. Enak korak je z isto utemeljitvijo storila tudi italijanska delegacija in s tem je izločena najvažnejša komisija svetovne gospodarske konference. Sedaj je tudi več kot vprašanje, ali je vredno poizkusa, da bi izdelala svojo obširno resolucijo gospodarska komisija.**

Anglija ob strani Amerike

London, 3. julija. n. Ker Roosevelt ni hotel pristati na zahteve evropskih držav z zlato valuto, je Macdonald prekinil svoj nedeljski odmor in se včeraj nemudoma vrnil iz Chequersa v London, kjer je imel ves dan važne razgovore. Zelo dolgo se je razgovarjal s finančnim ministrom Chamberlainom in ameriškim državnim tajnikom za zunanje zadeve Hullom. Nato je sklical nujno sejo vlade, na kateri je pojasnil stališče Anglije. Macdonald je dejal, da Anglija brez sodelovanja Amerike ne more pristati na zahteve »zlatega bloka«, ker bi v Ameriki tak njen korak gotovo napačno tolmačili. Angleška vlada bo istočasno z izjavo zlatega bloka objavila posebno deklaracijo, v kateri sicer ne bo zahtevala stabilizacije valut, kakor bo to zahteval zlati blok v svoji deklaraciji, marveč bo le naglasila, da bi ne bilo želeti, da bi se posamezne države pričele boriti za devalvacijo valut, ki naj bi jim prinesla čim več koristi. Nasprotno bi bilo potrebno, da bi države, ki kontrolirajo valute, zastavile vse svoje sile, da preprečijo spekulacije z valutnimi tečaji. Angleški finančni krogi računajo, da bo dolar še nadalje padal.

London, 3. julija. n. O namerah angleške vlade glede zadržanja njene delegacije na svetovni gospodarski konferenci krožijo razne verzije. Nekateri menijo, da se bo Anglija še nadalje zavzemala za devalvacijo funta, ker dolar še vedno pada, po drugi verziji pa namerava Anglija po zgledu bloka držav z zlato valuto organizirati sterlinski blok, v katerem bi sodelovale poleg Anglije in njenih dominijonov tudi skandinavske, južnoameriške in nekatere azijske države. Te države bi sklenile posebno medsebojno trgovinsko pogodbo.

Zastoj razprav

London, 3. julija. AA. Rooseveltov odgovor je povzročil zastoj dela odborov in pododborov svetovne gospodarske konference. Odbor za trgovinsko politiko je davi odgodil svoje seje do četrtka, ker smatra, da ni mogoče rešiti nobenega gospodarskega vprašanja brez valutne stalnosti. Sodijo, da bodo podobno ravnali tudi drugi odbori.

Na dopoldanski seji pododbora za obnovitev zlate podlage Francija ni bila zastopana. Zaradi tega so morali sejo prekiniti in jo odgoditi. Odsotnost Francije je povzročila razne komentarje, ki pa so brez podlage. Iz ameriškega odklonilnega odgovora ne sledi, da bi kazalo sedaj odgoditi konferenco in delo pododborov. Pripravljalni odbor za kongres trgovinskih zbornic angleškega imperija smatra, da se je treba vrniti k mednarodni veljavi zlate podlage. To je potrebno že zaradi tega, ker bi sicer anarhija v valutah lahko povzročila nedogledne posledice. Če mednarodna ureditev tega vprašanja ne bo mogoča, smatra pripravljalni odbor tega kongresa, da bodo morale dežele angleškega imperija vstopiti v skupno zvezo enotnega šterlinga. Ta izjava je zanimiva v času, ko nekateri zagovarjajo, naj bi bil funt zvezan z dolarjem.

Izjava držav z zlato valuto

London, 3. julija. AA. V prostorih francoske delegacije so se dopoldne sestali finančni strokovnjaki Rist, Hizot in Rueff, nato pa je francoska delegacija imela posvetovanje z italijanskimi, belgijskimi, nizozemskimi in švicarskimi delegati ter z zastopniki britanske zakladnice.

Popoldne ob 16.30 so podpisali zastopniki francoske, italijanske, belgijske, švicarske, nizozemske in poljske vlade skupno izjavo, ki se glasi:

Podpisane vlade so prepričane, da je ohranitev njihovega denarja na sedanjem nivoju bistveni pogoj za gospodarsko in finančno obnovo sveta, za povratek zaupanja in za ohranitev socialnega napredka, ki so ga dosegle. Zato izražajo svojo formalno voljo, da bodo obdržale svobodno funkcioniranje zlatega standarda v svojih državah po sedanji pariteti zlata in v okviru obstoječih monetarnih zakonov. Zato zahtevajo od svojih emisijskih bank, naj ostanejo v tesnih medsebojnih stikih, da podele tej izjavi kar največjo učinkovitost.

Francoska delegacija ostane v Londonu

Pariz, 3. julija. d. Nekateri inozemski listi so trdili, da bo Francija zapustila londonsko konferenco, če ne doseže do 15. t. m. pozitivne rešitve. Glede na te glasove izjavljajo v uradnih krogih kategorično, da to ni res. Francoska vlada sploh niti trenutek ni mislila na to, da bi dala svoji delegaciji v Londonu takšna navodila, ker mora svetovna gospodarska konferenca brezpogojno nadaljevati svoje delo, ki je v največjem interesu vseh evropskih držav, zlasti pa držav zlatega bloka. Francoska delegacija si sedaj prizadeva, da bi ojačila sodelovanje med državami zlatega bloka in državami, ki vodijo slično politiko. Popoldne je finančni minister Bronnet odpotoval v London.

Ameriška finančna politika

New York, 3. julija. AA. Washingtonski poročevalec »Newyork Heralda« ugotavlja, da je vprašanje vojnih dolgov sedaj mnogo bolj aktualno, kakor javnost misli. Rooseveltovo stališče v tej zadevi se popolnoma strinja s stališčem, ki so ga zavzeli njegovi predniki Wilson, Harding, Coolidge in Hoover.

List poroča v drugem članku, da so finančni krogi v Wallstreetu zadovoljni s porastom cen in da prav tako odobravajo Rooseveltovo odklonilno stališče napram predčasni stabilizaciji. Ti krogi so mnenja, da bo federalna rezervna banka po potrebi lahko intervenirala, da prepreči preveč živahno kretanje dolarjeve vrednosti. Če pa bi washingtonska vlada hotela dolar že sedaj stabilizirati, bi morala ustanoviti izravnalni fond in mu dati velika sredstva na razpolago.

Nov padec dolarja

London, 3. julija. AA. Dolar je danes dosegel nov najnižji rekord, odkar je Velika Britanija zapustila l. 1931. zlati standard. Padec je posledica Rooseveltovega odklonilnega stališča nasproti predlogu za stabilizacijo valut. Ob otvoritvi borze je notiral 4.35 in pol, dočim je bil v soboto zaključek 4.33 in pol. — Zlate valute na današnji borzi niso dosti nihale, le kanadski dolar je oslabel naproti funtu 4.71 na 4.89.

Pariz, 3. julija. n. Dolar še nadalje pada. Na pariški borzi so ga prodajali danes po 19.40 franka, pa tudi rekordno nizki tečaj ni izzval večjega povpraševanja po ameriški valuti. Tudi v Curihu je dolar padel od 4.08 na 3.87.

Opozorilo delegata Mohoriča

London, 3. julija. AA. Jugoslovenski delegat g. Ivan Mohorič je imel v pododboru za posredni protekcionizem govor, v katerem je opozoril na potrebo izpremembe in izpopolnitve liste raznih primerov direktnega protekcionizma, ki jo je izdelalo tajništvo, zlasti glede carinskih formalnosti.

Ludendorff proti Hitlerju

Senzacionalna kritika nekdanjega Hitlerjevega tovariša — General Schleicher pod policijskim nadzorstvom

Berlin, 3. julija. n. General Ludendorff, ki je dal pobudo za nemški rasni pokret in mu je pozneje sledil tudi Hitler, je objavil sedaj v svojem glasilu »Volkswarte« oster napad proti Hitlerju, češ, da je njegov rasni sistem napačen. Ludendorffova kritika je prva odkrita beseda, izrečena proti sedanjemu režimu v javnosti. Ludendorff pravi v svojem članku, da je vodil svoje nemške tovariše v vojni in se boril za Nemčijo, v zahvalo za to pa sta jih sedaj uničila Rim in Juda. Izdali so jih baš oni tovariši, s katerimi so se skupno borili. Čeprav je razpuščena Tannenberška zveza, upa star general, da bo njen duh še nadalje sproščen in da se bodo njeni ljudje tudi v bodoče borili za nemško svobodo. Politični krogi vneto ugibajo, kakšne posledice bo izzvala ta Ludendorffova kritika.

London, 3. julija. n. Čeprav je berlinska vlada demantirala vest o strogem policijskem nadzorstvu nad bivšim državnim kancelarjem generalom Schleicherjem, je »Daily Herald« ponovil svoje prvotne trditve. List pravi, da slone njegove informacije na poročilu, ki ga je sestavil poslanik neke velesile v Berlinu. Politični krogi menijo, da je bil to angleški poslanik.

Po tem poročilu biva general Schleicher v svojem stanovanju, ki ga brez policijskega nadzorstva ne sme zapustiti. General je nameraval prvotno pobegniti v inozemstvo, ker se je bal narodno - socialističnega maščevanja. Njegov načrt pa je bržkone policija še ob pravem času odkrila in postavila bivšega državnega kancelarja pod najstrožje nadzorstvo.

Hitler grozi

Berlin, 3. julija. AA. Narodno-socialistično glasilo »Der Angriff« je objavilo Göbbelsov članek pod naslovom »Druge revolucije ne bo!« Pisec navaja Hitlerjevo izjavo, v kateri pravi vodja narodnega socializma glede na najnovejše dogodke v Nemčiji tole:

Pripravljen sem brutalno potlačiti vsak poizkus nereda. Z naporom poslednje energije se bom uprl vsakemu novemu revolucijonarnemu poizkusu, ker bi pomenil kaos.

Sodijo, da je ta Hitlerjeva izjava v zvezi z razgovorom, ki ga je imel s Hindenburgom v Neudecku. Zanimivo je tudi, da je dal Hitler na novo aretirati brate Lahusen, ki so l. 1931 s polomom svojih podjetij »Nordwolle« povzročili izbruh tedanje bančne krize v Nemčiji.

Razpust centruma danes

Berlin, 3. julija, s. Posvetovanja odbora državnih voditeljev centruma so bila danes zaključena. Sklep o razpustu stranke bo najbrže objavljen jutri ali pojutrišnjem.

Sporazum evropskih vzhodnih držav

Pariz, 3. julija. AA. Listi beležijo z zadovoljstvom vest, da so Rusija, Poljska, Rumunija, baltske države in Turčija podpisale sporazum o definiciji pojma napadalca. Čeprav nam je londonska gospodarska konferenca prinesla mnogo razočaranj, piše »Petit Journal«, je vsaj dala priložnost, da so se tako rekoč v njenem okrilju dokončali razgovori med delegati vzhodnih evropskih držav za zavarovanje miru. Po ureditvi angleško-ruskega spora se mora smatrati v včeraj podpisani pogodbi, ki bo omogočila zboljšanje odnošajev med Poljsko in Litvo, ponehanje napetosti v Vzhodni Evropi. Zato je ta dogovor posebno srečno znamenje. Na podoben način podčrtuje »Journal« važnost tega dogovora, ki bo mnogo pripomogel k okrepitvi miru, zlasti z ureditvijo besarabskega vprašanja.

Ovire italijanskega poleta preko Oceana

London, 3. julija. AA. Zaradi slabega vremena je general Balbo danes odgodil odhod italijanskih letalcev iz Londonderryja. Italijanski letalci z Balbom na čelu bodo leteli na prihodnji etapi iz Londonderryja v Reykjavik na Islandu. Povelje za odlet bo izdano, čim bodo vremenske razmere ugodne. Italijanski poslanik v Londonu Grandi je včeraj priletel iz Londona v Londonderry, da osebno čestita generalu Balbu. Danes se je vrnil v London.

Trgovinski dogovor s Francijo

Pariz, 3. julija. AA. Poslanska zbornica je brez debate sprejela načrt o trgovinskem aranžmanu med Francijo in Jugoslavijo z dne 7. novembra 1931 o preferenčnem tretiranju jugoslovenske koruze.

Hugenbergov padec

Usodna zmota v Hugenbergovih računih — Kratka doba njegove gospodarske diktature v Nemčiji

Berlin, 1. julija.

Hugenbergov padec je zadnji člen v verigi tragikomičnih dogodkov zadnjega leta v Nemčiji, v katerih so si glavni junaki domišljali, da oni vodijo dogodke in krojijo usodo, dočim so bili v resnici le igračka nemirne in neurejene dobe, ki jih je za trenutek dvignila na površje in jih potem zopet pokopala.

Hugenbergov primer ni edinstven v zadnji dobi nemške politične zgodovine. Pred njim sta hodila isto pot tudi dr. Brüning in general Schleicher. Glavni greh vseh treh je bil, da so računali, kako bodo nacionalno socialistični pokret izrabili v svoje svrhe ter ga lepo udomačili in upognili pod mogočno vodstvo predsednika Hindenburga. Toda, dočim sta Brüning in Schleicher padla, ker nista uvidela možnosti, kako bi izvršila to nalogo, pa se je Hugenberg, precenjujoč svoje sile, naravnost vsilil predsedniku, da dovrši to misijo, ki se je pojavljala zadnje mesece demokratskega režima kot vedno bolj nujna. Toda sprožil je sile, ki so se izkazale za daleko močnejše kot so bile njegove in jim nikakor ni bil kos.

Usodna zmota v njegovih računih se je pokazala kmalu po famoznem paktu od 30. januarja, ki naj bi zapečatil večno zvestobo med obema strankama, zakrivajočima pod plaščem nacionalizma nasprotujoče si interese in tendence. Medeni tedni so pa trajali prav kratek čas in kmalu so se pojavili simptomi ekskluzivnega apetita Hitlerjeve stranke. Kot Moloh je požirala ta svoje tekmece. Začeli so padati udarci. Düsterberg, poveljnik Stahlhelma, je moral iti, Seldte je pobegnil v nasprotni tabor, Gereke se je preselil v ječo, Papen je ostal general brez vojske, baroni so bili razkrinkani v zloglasni aferi z »Vzhodno pomočjo«, a Stahlhelm je vlada neusmiljeno preganjala, tako da skoro ni minul dan, ki ne bi prinesel Hugenbergovi stranki novega ponižanja. Toda Hugenberg je kljub temu trdovratno vztrajal v vladi, zavedajoč se, da ne brani le sebe, temveč da zastopa življenjske interese mogočnih skupin fevdalcev in veleindustrije, ki bi bili brez njega na milost in nemilost izročeni nacionalno socialističnim gospodarskim in socialnim eksperimentom, katere je Hitlerjeva vlada napovedovala že od prvega dne, ko je prišla na oblast.

Toda Hitler je podvojil pritisk, da se reši enega glavnih varuhov, ki so mu bili svojčas postavljeni, da ga vodijo in obdržijo na poti »velikih tradicij« ter mu s tem onemogočijo izvesti revolucijo, ki si jo je zadal za smoter. Sedaj mu ni bilo več treba teh utelešenih aspiracij pangermanizma, niti monarhističnih idej, niti kulta Hohenzollercev, niti čistega imperializma iz leta 1914. To so bile sile, ki jih je rabil samo v začetkih svojega zmagovitega pohoda. Toda med tem je že spretno izrabil to silo, ki si je domišljala, da se je poslužila njega. In ko je postal gospodar položaja, je hotel neusmiljeno zlomiti Hugenbergovo moč, ker mu ni bil nikdar ob strani, da bi mu pomagal, temveč le, da bi ga oviral.

Gledano s tega vidika Hugenbergov padec ni le padec ministra, temveč tudi padec sistema. S Hugenbergom v vladi je bil namreč Hitler vezan vsaj na kompromise, ki so morali biti tembolj neprijetni, ker je bila to zveza revolucionarja z reakcionarjem. Udar obeh svetovnih nazorov nam najbolje pokaže ravno Hugenbergovo delovanje v svojih resorih. Bil je čas, ko so ga visoko zveneče nazivali gospodarskega diktatorja Nemčije. V resnici pa ni bil nikdar več kot minister za poljedelstvo. V tem svojstvu je nastopal kot pristen, nepopustljiv zastopnik fevdalnih interesov. Znal je prekrižati Schleicherjevo agrarno reformo in preprečiti parcelacijo in prodajo prezadolženih fevdalnih veleposestev v Vzhodni Prusiji. Eden njegovih prvih ukrepov je bil, da se razširi agrarni moratorij ne samo na kmetije, temveč tudi na vsa posestva. S tem je zadel naravnost v čelo nacionalno socialistično agrarno politiko, ki ima v svojem programu razdelitev fevdalno obdelovanih posestev med zemlje lačne koloniste. Tudi Hugenbergova prehranjevalna politika favorizacije agrarnega prebivalstva z umetnim dviganjem cen živilom s pomočjo carin, monopolov, kontingentacije ni mogla najti privržencev pri stranki, ki se kot Hitlerjevci imenuje delavska stranka.

Žalosten političen konec Hugenbergov torej ni mogel presenetiti nobenega. Z njim izginja skupina političnih konjunkturistov, zastopajočih davno izginule interese, ki je s svojimi intrigami bistveno pripomogla k sedanjemu položaju v Nemčiji. Izdala je svojčas centrum in za njim Schleicherja, ker je upala, da bo s pomočjo predsednika Hindenburga kasneje izigrala tudi Hitlerja, ter s pomočjo njegovih čet dala politični in gospodarski kader po njenem okusu preustrojeni Nemčiji. Naletela pa je na enakovrednega in neskrupuloznega partnerja, ki jo je strmoglavil v jamo, ki jo je skopala svojemu zavezniku.

Pobijanje komunizma na Bolgarskem

Cela vrsta smrtnih obsodb zaradi komunistične propagande v vojski — Komunistična zarota v južni Bolgarski

Sofija, 3. julija AA. Vojaško kasacijsko sodišče je potrdilo niz smrtnih obsodb, ki so jih izrekla okrožna vojaška sodišča nad posameznimi vojaki in meščani po zakonu o zaščiti države zaradi komunistične propagande v vojski. Smrtne obsodbe so zdaj predložene Nj. Vel. kralju Borisu v potrditev. Javnost pričakuje z velikim zanimanjem, ali jih bo krona potrdila, ker je znano, da je kralj Boris dosedaj le v izjemnih primerih smrtne obsodbe potrdil. Vsi na smrt obsojeni so vložili prošnje za pomilostitev. Odločitev bo padla v najkrajšem času.

Sofija, 3. julija. AA. »Prazrnični vesti« priobčujejo telefonsko poročilo iz Plovdiva, da so v južni Bolgariji odkrili široko komunistično zaroto. Središče zarote je bilo v Plovdivu. Policija je blokirala vas Calapicu, kjer je bila komunistična propaganda najmočnejša. Tudi v Plovdivu so aretirali veliko ljudi. List pristavlja, da bo policija preiskala tudi druge vasi v okolici Plovdiva.

Avstrijsko-nemška sprava nemogoča

Posredovanje med Avstrijo in Nemčijo nemogoče — Nove aretacije hitlerjevskih atentatorjev

Dunaj, 3. julija. d. Na zborovanju domovinske fronte v Eisenstadtu je imel zvezni kancelar dr. Dollfuss daljši govor, v katerem je med drugim glede borbe proti narodnemu socializmu v Avstriji izjavil:

Nevarnost je sedaj malone že pri kraju. Nihče izmed nas se ne vara, če sodi, da bi narodni socialisti v primeru zmage tirali ljudi v koncentracijske tabore, ne povpraševali, kdo je krščanski socialist, kdo član Heimwehra ali Landbunda. Razmere so za nas vse ustvarile skupno usodo in nas združile.

Poročevalcu londonskega »Observera« pa je minister Schumy glede nadaljnjih avstrijsko-nemških odnošajev med drugim izjavil:

Kakor sedaj vse kaže, ni pričakovati, da bi kakršnokoli posredovanje med obema državama moglo postati uspešno. Nemčija nedvomno ne bo postavila ponudbe za sporazum, Avstrija pa bi se pokazala slabotno, če bi to storila.

Minister je spočetka imel celo namen, da bi v čim večji meri prispeval k zbližanju med Berlinom in Dunajem, razvoj poslednjih dogodkov pa je pokazal, da zbližanje ni mogoče, ker so bili interesi Avstrije že vse preveč oškodovani.

V pretekli noči je bil izvršen nov atentat. Narodnosocialistični zarotniki so pretrgali telefonsko in brzojavno zvezo med Oberwarthom in Pinkafeldom. Zaradi tega je bil močno oviran tudi železniški promet. Blizu Riedlingsdorfa so prerezali vse telefonske žice, na železniško progo pa so položili velik hlod, ki pa je bil še pravočasno opažen in odstranjen.

Orožniki so včeraj aretirali štiri srednješolce, ki so jih osumili, da so sodelovali pri atentatu na železniško progo Bunaj—Baden. Aretirani dijaki so bili izročeni okrožnemu sodišču v Dunajskem Novem mestu. Vsi štirje so stanovali v dijaškem domu, kjer so orožniki izvršili tudi podrobno preiskavo ter našli več kompromitujočih dokazil. Razen njih so bile zaradi atentata aretirane še štiri druge osebe.

Inomost, 3. julija. d. Narodni socialisti so v Röthisu odnesli iz občinske pisarne 20 pušk in večjo količino streliva. Orožniki so takoj uvedli preiskavo in ukradeno orožje zares našli pri voditelju krajevne narodnosocialistične organizacije. Aretirali so več ljudi.

V Vaduzu v Lichtensteinu so sedaj ustanovili novo narodno socialistično organizacijo. Tirolske oblasti sodijo, da bo služila v prvi vrsti za tajno propagandno akcijo na avstrijskem ozemlju. Kakor znano, so hoteli avstrijski narodno-socialistični emigranti ustanoviti tako organizacijo že v Trbižu, pa jim italijanske fašistične oblasti niso dale potrebnega dovoljenja.

Sklicanje Društva narodov

Ženeva, 3. julija. AA. Svet Društva narodov je na stalni seji razpravljal o predlogu nekaterih vlad, naj bi Društvo narodov odložilo svojo prihodnjo glavno skupščino od 4. na 29. september. Letošnja redna skupščina naj bi se potemtakem vršila šele po novem zasedanju razorožitvene konference, ki se bo sestala 16. septembra. Svet Društva narodov je sklenil, da se o tem vprašanju posvetuje s posameznimi vladami.

Opozicija proti Gömbösu

Budimpešta, 3. julija. s. Vodja krščansko-socialne gospodarske stranke grof Zichy je napovedal na shodu svojih pristašev najodločnejšo opozicijo njegove stranke proti Gömbösovi vladi. Njegovo berlinsko potovanje smatra Zichy za igro z ognjem. Po njegovem bi bilo mnogo bolj pravilno, ce bi Madžarska krepko podprla Avstrijo v njeni obrambi pred Nemčijo.

Volitve v Solunu

Atene, 3. julija. AA. Po končnih izidih nadomestnih volitev v solunskem volilnem okraju je dobila skupina opozicionalcev relativno večino. Za opozicijsko listo so glasovali tudi komunisti, ki so mislili s tem škodovati vladi. Toda z volilnim izidom v solunskem volilnem okraju se prav nič ne izpremeni številčna moč vlade v parlamentu, ker tudi sedaj razpolaga z isto večino, ki jo je imela pred nadomestnimi volitvami v solunskem okraju. Vlada bo zato mogla nadaljevati izvajanje programa, ki ga je na splošnih volitvah 5. marca odobrila večina grškega naroda.

Novi ljubljanski občinski svetniki

Beograd, 3. julija. p. S posebnim odlokom je notranji minister izpopolnil nezasedena mesta v ljubljanskem občinskem svetu. Imenovanih je 14 občinskih svetnikov, in sicer: posestnik in železničar v p. **Jože Novak,** strokovni učitelj **Janko Blagajne,** finančni uradnik in posestnik **Anton Adamič,** žel. zdravnik **dr. Tičar,** privatni uradnik **Joško Zemljič,** trgovec **Karel Soss,** instalater **Lovro Pičman,** slikarski mojster **Ivan Košak,** novinar **Fran Seunig,** poštni uradnik **Dinko Janežič,** odvetnik **dr. Josip Cepuder,** računski inspektor **Fran Strukelj,** kleparski mojster **Rudolf Žitnik** in železničar v p. **Ivan Mrak.**

Imenovanje sodniških pristavov

Beograd, 3. julija. Te dni so bili z odlokom ministra pravde imenovani za Slovenijo prvi sodniški pristavi po novem uradniškem zakonu. V območju apelacijskega sodišča ljubljanskega so namreč postavljeni med drugimi naslednji izprašani sodniški pripravniki za sodniške pristave: k apelacijskemu sodišču v Ljubljani dr. Tominšek Teodor; k okrožnemu sodišču v Ljubljani Maslov Evgenij, Šauer Dolfe, Pance Vinko in Prohinar Zmago; k sreskemu sodišču v Ljubljani Poljanec France in Tomc Jožef; k okrožnemu sodišču v Mariboru dr. Berlic Leo in Punčuh Vlado; k sreskemu sodišču v Mariboru Pureber Emil; k okrožnemu sodišču v Celju Finžgar Alojz in Šmid Alojz; k sreskemu sodišču v Celje dr. Pompe Leo; k okrožnemu sodišču v Novem mestu Beljan Mihael in Rezelj Jože; k sreskemu sodišču v Novem mestu Picek Ivan; k sreskemu sodišču v Dolnji Lendavi Miškot Andrej in k sreskemu sodišču na Vrhniki dr. Merhar Bogdan.

Kongres učiteljev meščanskih šol

Beograd, 3. julija. p. Danes se je pričel kongres učiteljev meščanskih šol iz vse države. Otvoril ga je strokovni učitelj Josip Rukavina. Kralja je zastopal general Veljković, prosvetnega ministra pa pomočnik dr. Vladimir Dvorniković. Predsednik Rukavina je v svojem govoru iznesel zahteve učiteljev meščanskih šol, ki se nanašajo predvsem na njihov socialni gospodarski položaj. Naglašal je, da je položaj učiteljev meščanskih šol sploh šele lani uredilo Narodno predstavništvo, vendar pa še vedno ne odgovarja razmeram in potrebam učiteljev. Pomočnik prosvetnega ministra dr. Dvornikovič je pozdravil kongres v imenu prosvetnega ministra in je poudarjal, da se ves narod nadeja mnogo koristi od meščanskih šol. Dolžnost učiteljev meščanskih šol je, da dvignejo čim bolj nivo teh šol ter tako doprinesejo narodu čim večje koristi.

Nato se je razvila diskusija o položaju udruženja. Udruženje šteje 8 sekcij s 116 pododbori in 435 člani. Končno so se konstituirali odseki kongresa, ki so zasedali ves popoldan.

Imenovanja v vojski

Beograd, 3. julija. p. Z ukazom Nj. Vel. kralja so bile izvršene na predlog vojnega ministra poleg drugih naslednje izpremembe v vojski. Za vršilca dolžnosti komandanta pehote pri dravski divizijski oblasti je bil imenovan polkovnik Dragoljub Ćirić, doslej poveljnik 35 pešpolka, za vršilca dolžnosti komandanta pehote vrbaske divizijske oblasti polkovnik Jovan Cvejić, doslej poveljnik 40. pešpolka, za poveljnika 40. pešpolka Ljubomir Živanović, doslej poveljnik 28. pešpolka, za poveljnika 45. pešpolka inž. polkovnik za generalštabne posle Djorgje Glišić, doslej v službi pri generalnem štabu 5. armije, za komandanta I. pešpolka polkovnik Rudolf Kilar, doslej pomočnik komandanta 40. pešpolka.

Napredovanje v državni službi

Beograd, 3. julija. p. Napredovali so za eno položajno skupino sreski načelnik v Črnomlju Dragotin Trstenjak, politično-upravni tajnik v Ljubljani Julij Džurin in uradnik podružnice Poštne-hranilnice v Ljubljani Danilo Kante, ki je obenem dosegel položaj tajnika.

Jugoslovensko odlikovanje francoske gimnazije

Pariz, 3. julija. AA. Včeraj so v St. Germain-en-Laye pri Parizu odkrili spominsko ploščo z imeni bivših dijakov tamošnje gimnazije, ki so padli v svetovni vojni. Ker je med svetovno vojno na tej gimnaziji študiralo tudi mnogo jugoslovenskih dijakov so se svečanosti udeležili tudi jugoslovenski poslanik v Parizu dr. Spalajković, šef jugoslovenskega prosvetnega oddelka v Parizu in mnogo članov naše kolonije v Parizu. Pri tej priliki je poslanik dr. Spalajković izročil saintgermainski gimnaziji red sv. Save.

Hudo neurje na Madžarskem

Budimpešta, 3. julija. AA. Nevihte in neurja so uničila včeraj v pokrajini okoli Pesci na jugu Madžarske 15.000 ha žetve. Dve osebi sta bili ubiti. Nekatera zrna toče, ki je padala med nevihto, so tehtala 560 gramov.

Zastrupljenje z gobami

Budimpešta, 3. julija. AA. V Tapolcsi blizu Balatonskega jezera so zboleli vsi člani dveh družin (16 oseb), ker so jedli strupene gobe. Doslej je v bolnici umrlo že šest oseb, stanje ostalih je na zelo nevarno.

Smrt francoskega pisatelja

Pariz, 3. julija. AA. Iz Biarritza poročajo, da je znani pisatelj André L'Amande, avtor del »La vie gaillarde et sage de Montaigne« in »La vie de Henri IV«, v nedeljo nenadoma umrl. Pokojnikovo truplo prepeljejo v Blaye v Girondi, njegov roistni kraj.

Zločin na Trški gori

Razmesarjeno truplo zidarja Antona Žigona v gnojni jami — Orožniki aretirali dve osebi

Novo mesto, 3. julija.

Davi so prinesli kmetje, ki so prišli v mesto na sejem, novico, da leži na Trški gori pri Klemenčičevi zidanici v gnojni jami ubit človek. Orožniki iz Kronovega so takoj odšli na kraj zločina, kjer so res našli ubitega moškega. Pri ogledu in preiskavi so ugotovili, da je ubiti okrog 40 leta stari zidar Anton Žigon, doma iz Renč, italijanski državljan. Orožniki so uvedli takoj nato intenzivno poizvedovanje za zločinci, ki so nesrečenika, kakor se je moglo ugotoviti na truplu, strahovito razmrcvarili. Po vsestranskem poizvedovanju so v teku dopoldneva dobili za zločinci pravo sled, ki je vodila v Ždinjo vas, kjer so okrog 13. aretirali oba ubijalca in ju takoj odvedli v zapore novomeškega okrožnega sodišča. Aretiranca sta 34-letni posestnik Jožef Pangre in 27 letni posestnikov sin Anton Doblihar, ki sta pri zaslišanju zločin že priznala in tudi opisala, kako sta usmrtila Žigona. Ubiti Žigon, ki je bil zaposlen z delom na Trški gori pri zidanici gospe Perkove iz Novega mesta, je naletel snoči okrog 23. na Pangreta in Dobliharja, ki sta se vračala domov s košnje okrog trškogorske cerkve. Zakaj sta ta dva napadla Žigona, še ni pojasnjeno. Dejstvo je, da sta mu prizadela s topim predmetom dva silna udarca na glavi, nakar sta ga še živega vlekla po kamenitem gorskem terenu, ga vrgla parkrat preko neke kamenite ograje, nato pa zavlekla v gnojno jamo pri Klemenčičevi zidanici, kjer je nesrečnež poln ran končno izdihnil. Na kraj zločina je popoldne odšla tudi sodno-zdravniška komisija, ki je po ogledu izvršila raztelesenje pokojnikovega trupla v šentpeterski mrtvašnici. Pokojnik je bil miren človek in dober zidar, ki je prihajal v Slovenijo na delo iz svojega rodnega kraja.

Jubilej gasilnega društva v Radečah

Radeče pri Zidanem mostu, 3. julija

Gasilsko društvo v Radečah je v nedeljo praznovalo 60letnico obstoja. Lepe proslave se je udeležil tudi ban dr. Marušič, ki je prispel v Radeče ob 10. zjutraj iz Laškega. Na Glavnem trgu so ga pričakali gasilci, Sokoli in mnogoštevilno občinstvo. Pozdravili so ga župan Poljanec, načelnik gasilskega društva Jazbec, član banovinskega sveta Ravnihar in v imenu gasilcev Černe, ki je orisal zgodovino gasilskega društva v Radečah. V svoji zahvali je ban dr. Marušič pozdravil zbrane gasilce, ki so priljubljeni povsod zaradi plemenite in vzvišene misli, ki jo zastopajo in zaradi svojega pravega pojmovanja državljanskih dolžnosti. Čestital je društvu v Radečah ter naprosil gasilce, da delujejo tudi v prihodnje v korist bližnjega, naroda in države.

Svoje čestitke gasilskemu društvu so izrekli dalje starosta Sokola Pečnik in zastopnik ljubljanskega gasilskega društva Mezeg, narodni poslanec Drmelj, ki je omenil tudi zakon o gasilcih, dalje poveljnik gasilske župe Guček, ki je podčrtal veliko naklonjenost, ki jo kaže sedanja vlada gasilstvu. Zvezni podstarosta Vengust je čestital gasilskemu društvu v imenu Jugoslovenske gasilske zveze ter pozval navzoče, da vzkliknejo najvišjemu pokrovitelju gasilstva v naši državi, Nj. Vel. kralju: »Živel!« Prisotni so pri teh besedah priredili prisrčno manifestacijo našemu vladarju, nakar je godba zaigrala državno himno.

S proslave je bila odposlana Nj. Vel. kralju vdanostna brzojavka, ministru za telesno vzgojo pa brzojavni pozdrav.

Protidraginjski shod v Ljubljani

Snoči se je v dvorani Delavske zbornice vršilo protidraginjsko zborovanje, ki ga je sklicala Zveza gospodinj, odsek Splošnega ženskega društva, in ki se ga je udeležilo lepo število našega ženstva. Shodu je predsedovala dvorna dama ga. *Tavčarjeva,* obširen referat, ki je z idejnimi argumenti tolmačil borbo naših gospodinj proti špekulantstvu v trgovini, industriji in denarstvu, pa je podala ga. *Kraigherjeva.*

Shod je bil namenjen predvsem pretirani draginji sladkorja. Posebna spomenica, ki se bo z zborovanja poslala vsem našim ministrom, senatorjem in poslancem in ki jo je zbrani množici prečitala ga. **Likarjeva,** zahteva predvsem energične ukrepe proti visokim, pretirano visokim dobičkom karteliranih sladkornih tvornic proti previsokim trošarinam in proti pretiranemu prometnemu davku. Spomenica zahteva, naj bi najprej država v svojih tovarnah znižala cene sladkorju, kar bi bilo učinkovit vzgled za ostale proizvajalce. Prav tako naj bi se carinska tarifa preuredila tako, da naši tovarnarji ne bodo čez mero zaščiteni pred konkurenco. Spomenica izzveneva v zahtevo, da se cene sladkorja pod nobenim pogojem ne smejo zvišati, temveč se morajo še znatno znižati.

Po izvajanjih ravnatelja mestnega tržnega vodstva D e r g a n c a, ki je s strokovnega stališča podkrepil težnje naših gospodinj, in po kratkem govoru zastopnice delavskih žen ge. B r e z a r j e v e, ki je naglašala potrebo, da pridejo ljudje do dela, ki edino more prinesti blagostanje narodu in družbi, je ga. G o v e k a r j e v a prečitala resolucijo v smislu gornjih zahtev, nakar je predsednica zaključila zborovanje z obljubo, da bo naše ženstvo nadaljevalo akcijo tudi proti draginji drugih najvažnejših življenjskih potrebščin.

Ostavka v francoski vladi

Pariz, 3. julija. AA. Državni podtajnik v vojnem ministrstvu, Hullin, je podal ostavko na svoje mesto.

Atentator Matuschka izročen Madžarski

Budimpešta, 3. julija. n. Danes so pripeljali iz Avstrije v Budimpešto atentatorja Matuschko, ki je izvršil atentat na brzi vlak v bližini Bia Torbagyja. Avstrijske oblasti so Matuschko izročile Madžarski, da bi se mogla proti njemu zaključiti preiskava, nakar se bo moral vrniti v avstrijske zapore.

Smrtna nesreča prekoatlantskega letalca

Newyork, 3. julija. AA. Letalec Boardman, ki je julija l. 1931 preletel Atlantski ocean iz Newyorka do Carigrada, se je 1. julija smrtno ponesrečil pri prekocelinskem poletu iz vzhoda Zedinjenih držav na zapad. Pokojnik je dosegel več letalskih rekordov, letos pa je nameraval leteti iz Newyorka v Rim.

Bethlen potuje v Anglijo

Pariz, 3. julija. AA. Iz Budimpešte poročajo, da odpotuje bivši predsednik madžarske vlade grof Bethlen te dni v Anglijo, kjer bo priredil več predavanj.

Zadružno gospodarski tečaj za učiteljstvo

Ljubljana, 3. julija.

Danes je bil otvorjen četrti zadružnogospodarski tečaj za učiteljstvo, ki ga na pobudo JUU, sekcije za dravsko banovino prireja banska uprava. Tečaj se bo vršil od 3. do 26. t. m. v prostorih trgovske gremijalne šole v Trgovskem domu. Sprejetih je 30 udeležencev iz raznih srezov dravske banovine.

Otvoritev tečaja se je izvršila ob 8. z nagovorom predsednika sekcije JUU za dravsko banovino g. *Ivana Dimnika* na udeležence. G. Dimnik je podčrtal važnost gospodarskih tečajev za učiteljstvo. Sekcija JUU se trudi, da pospešuje gospodarske tečaje v vseh smereh, tako v smeri kmetsko in gospodinjsko-nadaljevalnega šolstva, zadružništva in splošne povzdige kmetijstva. V smeri povzdige kmetijstva je letos započela širšo akcijo sodelovanja učiteljstva s sreskimi kmetijskimi referenti. Letošnji zadružni tečaj je četrti, ki se vrši pod okriljem sekcije JUU. Predsednik Dimnik je naglasil, da učiteljski tečaji ne smejo ostati izolirane akcije, temveč mora iti stremljenje učiteljstva v to smer, da postane gospodarsko delo osrednja panoga učiteljskega izvenšolskega dela, na katero se mora nasloniti vse ostalo socialno in kulturnonacionalno delo, vse pa v okrilju programatične akcije celotnega problema učiteljskega izvenšolskega dela. Podčrtal je izrazito nacionalni značaj učiteljske stanovske organizacije JUU, ki se zrcali prav s tem delom v najkonstruktivnejši obliki. Sekcija stremi za tem, da učiteljski tečaji ne bodo samo zgolj tehniško-strokovno usmerjeni, temveč tudi idejno poglobljeni.

Iz tega razloga — poudarja predsednik Dimnik — je sekcija JUU priključila strokovnemu delu zadružno-gospodarskega tečaja poseben idejni del. Dostop k temu delu tečaja bodo imeli poleg tečajnikov vsi učitelji in učiteljice, člani JUU iz dravske banovine. Otvoritev idejnega tečaja, ki bo trajal od 24. do 26. t. m., bo 24. t. m. ob 8. dopoldne v veliki dvorani Trgovskega doma z uvodnim nagovorom g. podbana *dr. Pirkmajerja* k referatu *o državljanski vzgoji,* katero vprašanje bo s pedagoškega stališča obravnaval g. obl. nadzornik *M. Senkovič.* S tem namerava sekcija JUU započeti večjo akcijo v smeri državljanske vzgoje, ki jo bo skušala poglobiti v šoli in tudi izven nje pri vseh društvih, kierkoli sodeluje učiteljstvo.

Predsednik Dimnik je izrekel ob otvoritvi zahvalo banski upravi, posebno g. banu dr. *Marušiču* in podbanu g. dr. *Pirkmajerju,* ki podpirata učiteljstvo v prizadevanju gospodarskih stremljenj, g. ravnatelju »Akademskega kolegija« *Fr. Jeranu,* s katerega ljubeznivostjo je preskrbljeno udeležencem tečaja stanovanje, in upravi Trgovskega doma za prostore.

Organizacijo tečaja je poverila banska uprava sekciji JUU, vodstvo tečaja pa gospodu *Radu Grumu,* sreskemu šolskemu nadzorniku v Ljubljani. Predavali bodo zadružni in gospodarski strokovnjaki.

V strokovnem delu se bodo obdelovala vprašanja zadružništva v obče, zadružnega prava, ustroja in delovanja posameznih vrst zadrug, zadružnega knjigovodstva in prometnih sredstev.

V posebnem idejnem delu se bodo razglabljala vprašanja državljanske vzgoje, zadružnega gospodarstva v okvirju izvenšolskega gospodarskega dela učiteljstva, šolskih zadrug in zadrug za učence, potrebe ožjega stika in organizacije učiteljev gospodarskih delavcev-zadrugarjev in vprašanje narodne šole v službi splošne vaške gospodarske kulture.

Po otvoritvenem nagovoru predsednika sekcije JUU je prevzel vodstvo tečaja gospod nadzornik Rado *Grum,* ki je očrtal smer tečaja in poudaril važnost gospodarskega dela za narod in državo.

Idealnim učiteljskim delavcem, udeležencem tečaja, pionirjem gospodarske kulture naših vasi, želimo mnogo uspeha pri obeh delih tečaja.

Sto kitov usmrčenih

Miami, 3. julija. AA. Na južnih obalah Floride so našli več sto mrtvih kitov. Mislijo, da je pod morsko gladino moral divjati skrivnosten vihar, ki je stal kite življenje.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Precej stalno, ponekod še nekoliko oblačno, vedro zlasti ponoči, zmerno toplo. — Situacija včerajšnjega dne: Anticiklon, ki je pretekle dni prevladoval med Atlantskim oceanom in Zapadno Evropo, se je sedaj razširil med večji del kontinenta, zlasti pa proti centru in jugu. Relativno nižji pritisk se je obdržal le še nad Severovzhodno Evropo. Pri nas je pritisk v splošnem narasel za 2 do 5 mm, najbolj v južnih delih države. Temperature so padle le lokalno v Liki in v gornjem Primorju za 1 do 2 stopinji, drugod so narasle za 1 do 7 stopinj, posebno v centralnih in vzhodnih krajih države.

Dunajska vremenska napoved za torek: Spremenljivo, soparno; morda nevihte in sem in tja malo dežja.

Naši kraji in ljudje

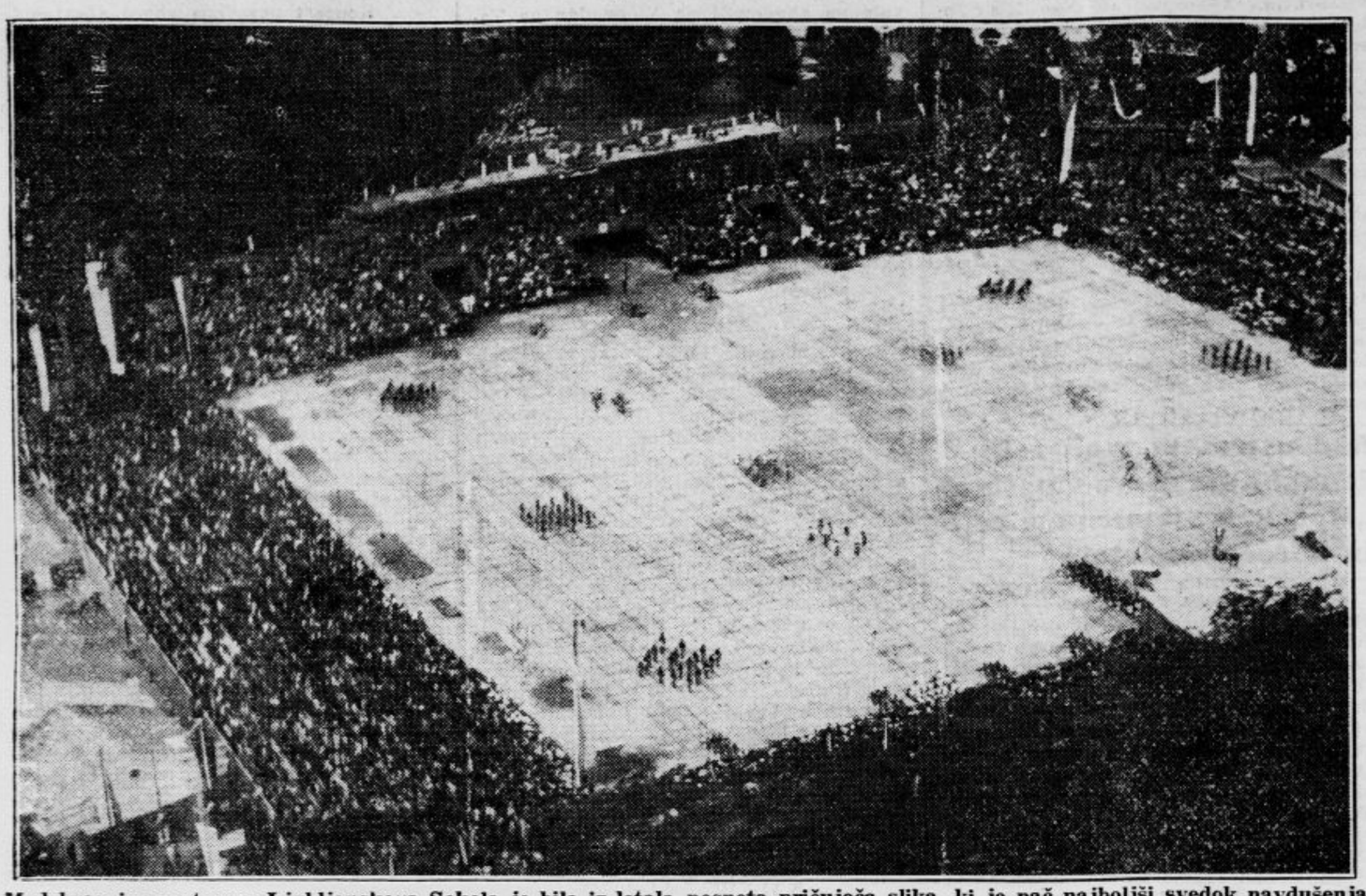

Med krasnim nastopom Ljubljanskega Sokola je bila iz letala posneta pričujoča slika, ki je pač najboljši svedok navdušenja in zanimanja ljubljanskega prebivalstva za Sokolstvo. Tako ogromnega in tesno strnjenega venca gledalcev gotovo še ni bilo pri nobeni prireditvi.

Črna beda v Trbovljah

Glad in obup, ki je že na višku — Pomoč takoj potrebna

Trbovlje, 3. julija.

Že od petka dalje, od pohoda sestradanih rudarskih žen in otrok na graščino in na občino, so vse Trbovlje stalno nahajajo v nekem mrzličnem nastrojenju. Glede zaposlitve v mesecu juliju si obetajo najslabše. Od sobote do danes počivajo vsi rovi in obrati in za jutri rudarji še ne vedo, ali pojdejo na šiht. V tej dobi praznovanja je vodstvo rudnika uvedlo prakso, da pušča rudarje zmerom v neki nestrpni negotovosti. Vsak dan, kadar po daljšem počitku spet začno delati, zvedo rudarji, da morajo v jamo, šele tik pred začetkom dela. Glas o tem se vsakokrat s čudovito brzino raznese po vseh kolonijah in nikdar se ne zgodi, da bi več kakor en odstotek vseh na delo poklicanih ostal doma, ker jih ta radostna vest po nesreči ne bi dosegla.

V petek so žene na svojem spontanem zboru sklenile, da pojdejo vse prihodnje dni, ko bo rudnik praznoval, pred rove in da njihove straže ne bodo nikogar pustile v jame razen onih delavcev, ki morajo biti na licu mesta zaradi varovanja jamskih vodov in naprav. Med rudarskim prebivalstvom vlada namreč zadnji čas zmerom večja nejevolja, ker rudnik stalno vrši neko ločitev med množico delavcev, ki imajo priliko do dela komaj po dvakrat ali trikrat na teden, in pa delavci, ki so tako srečni, da so zaposleni skoraj v normalnem obsegu. Te krivične ločitve ni krivo vodstvo rudnika samo, temveč nekateri pazniki in nižji uradniki, ki nekatere izmed svojih delavcev na ta način protežirajo in jim gredo roko, da pridejo do večjega zaslužka. Med rudarji se je v zadnjem času pojavila krepka zahteva, naj se vsa dela pravično razdele med vse. V smislu te splošne zahteve so tudi rudarske žene v soboto in danes preprečile vstop v rov vsem onim, katerih služba ni bila nujno potrebna zaradi jamske varnosti.

V soboto popoldne se je v Fortejevi dvoran vršil javen rudarski shod, ki ga je v imenu NSZ sklical predsednik organizacije Štruc. Shoda se je udeležila velika množica rudarjev, brezposelnih, zlasti pa veliko število žen in otrok. Ta shod je bil jasna priča, kako potrpežljivost sestradanega rudarskega prebivalstva že skoraj kipi čez rob. Množica ni marala poslušati ne govornikov ne resolucij, temveč je samo med neprestanim vikom in krikom zahtevala kruha in dejanja. Na koncu so zborovalci sklenili, da za sredo skličejo nov shod na trgu pred rudniško restavracijo, na katerega so brzojavno sklenili povabiti zastopnika vlade, g. bana, generalnega ravnatelja TPD, trboveljskega župana in podžupana itd.

V soboto je deputacija rudarskih žen in rudarjev iz Trbovelj in Hrastnika obiskala v Laškem g. bana dr. Marušiča, ki se je službeno pravkar mudil tam. Deputacija je v imenu vsega rudarskega prebivalstva zaprosila g. bana, naj se zaradi večnega praznovanja, zaradi katerega številne družine, zlasti otroci, dobesedno stradajo kruha, stalno brezplačno razdeljuje primerna količina krušne moke. Če se to ne bi dalo organizirati, naj odločujoči činitelji poskrbe, da bodo rudarji prejemali na vsakih 14 dni podporo v denarnem prispevku, da se bodo mogli vsaj za silo preživljati. Če pa se tudi to ne bi dalo izvesti, naj se po vseh revirjih osnujejo javne kuhinje, ki bodo brezplačno preskrbele z najpotrebnejšo hrano vsaj vse rudarske otroke do 15. leta. G. ban je deputaciji obljubil, da bo iz bednostnega fonda nakazal podporo gladujočim Trbovljam, ženam iz Hrastnika, kier je beda največja, pa je takoj na licu mesta izročil primeren znesek za najnujnejšo pomoč.

Beda v Trbovljah je pač najbolj črna, najbolj strahotna slika vse današnje gospodarske in socialne stiske. Žene rudarjev, ki imajo službo, morajo hoditi okrog in prosjačiti miloščine in podpore. Kakor v strašnih letih svetovne vojne, ko je bilo pomanjkanje živeža v Trbovljah toliko, da so rudarske žene in rudarski otroci hodili prosit kruha, moke in krompirja po vseh slovenskih deželah in tja doli na Hrvatsko, hodijo tudi v današnjih dneh žene in otroci iz Trbovelj za živežem daleč na okrog po vsem kmečkem zaledju okrog revirjev, po vsej Dolenjski in po vsej Spodnji Štajerski. Toda dočim so bili kmetje med vojno gospodje in so stradajočemu rudarju, ki pa je imel kolikor toliko denarja, še precej lahko odstopali skromen delež od svojega pridelka, je danes tudi na kmetih ne veliko manjša stiska kakor v Trbovljah samih. Trboveljski rudar se danes v svoji bedi nima nikamor več obrniti. Obup, ki se je polastil ljudi, bo skoro prekoračil svoj višek, če ne bo od koderkoli brez odloga prišla najnujnejša pomoč

Pred otvoritvijo kongresa Unime

Ljubljana, 3. julija.

S popoldanskim praškim brzovlakom se je pripeljala v Ljubljano na svetovni lutkarski kongres, ki se prične jutri dopoldne ob 10 z otvoritvenim govorom protektorja bana dr. Marušiča na velesejemskem prostoru, številna delegacija lutkarskih delavcev iz Češkoslovaške ter zastopniki iz Amerike in Rumunije. K sprejemu se je na kolodvoru zbrala številna družina vnetih lutkarjev in drugega narodnega občinstva. Številno so bili zastopani zlasti udeleženci lutkarskega tečaja, ki se je vršil te dni v Ljubljani, mednarodne goste pa so prihiteli sprejemat tudi predsednik Jugoslovenske lutkarske zveze prof. dr. Burian, prvi pionir lutkarskega gibanja med Slovenci in častni predsednik JLZ akad. slikar Milan Klemenčič in konzul češkoslovaške republike inž. Ševčik, katerim se je pridružil tudi dunajski delegat g. Ruprecht, ki je že pred ostalimi kongresisti prispel v Ljubljano.

S praškim brzovlakom so se pripeljali med drugimi udeleženci kongresa predsednik Unime prof. dr. Vesely z generalnim tajnikom Sojka-Sokolovin iz Prage, prof. Skupa iz Plznja, dr. Malik in gdč. Rezničkova iz Prage, gdč. Beringerjeva iz Moravske, rektor černoviške univerze prof. dr. Sesan in operna pevka Vera Mora iz Rumunije in zastopnica ameriškega lutkarstva miss Dorothy Zakonick iz Newyorka. Jugoslovensko lutkarstvo zastopa med gosti, ki so prispeli danes popoldne, podpredsednik Živojin Kovačić iz Beograda. V imenu jugoslovenske lutkarske zveze je na kolodvoru v kratkih, a prisrčnih besedah pozdravil predsednik Jugoslovenske lutkarske zveze prof. dr. Burian, dame, ki so prihitele k sprejemu, pa so jih okitile s slovenskim cvetjem. S postaje so se inozemski kongresisti v spremstvu ljubljanskih tovarišev takoj podali v hotele. — Za jutri zjutraj je napovedal svoj prihod v Ljubljano tudi francoski delegat, znameniti propagator lutkarstva in urednik pariškega »Journala« Paul Jeanne.

Za jutri, to je za prvi dan kongresa Unime je napovedan naslednji spored: Ob 10. dopoldne slavnostna otvoritev na lutkarski razstavi v paviljonu M na velesejmu, ob 11. v »Zvezdi« predavanje predsednika Unime pro. dr. J. Veselega o lutkarstvu nekdaj in sedaj, ki ga bo spremljalo 120 skioptičnih slik, ob 15. istotam lutkovne predstave gostov, zvečer v »Zvezdi« zabavni lutkarski večer s pestrim programom in s sodelovanjem domačinov in gostov. Za zabavo na večeru bo skrbel Hawai-jazz. Program se bo začel točno ob 20. uri.

Na vseh teh prireditvah razen pri otvoritvi kongresa se bodo pobirali prostovoljni prispevki za kritje dejanskih stroškov. Kdor pa si omisli znak, ki se za 10 Din prodaja v knjigarni Tiskovne zadruge in pri blagajni lutkarske razstave na velesejmu, ima prost vstop na vse prireditve.

Kongres Unime ima za Ljubljano in za državo ne samo velik kulturni in umetniški pomen, temveč ima tudi veliko važnost za zvezo Ljubljane in Jugoslavije s širokim mednarodnim svetom. Odlične mednarodne goste v svoji sredi iskreno pozdravljamo, Ljubljana po bo svoje razumevanje za poslanstvo, ki ga ima lutkarska umetnost v modernem svetu, prav gotovo izpričala tudi s številnim obiskom vseh kongresnih prireditev.

Krvno, kožno in živčno bolni dosežejo z uporabo naravne **»Franz Josefove« grenčice** urejeno prebavo. Specialni zdravniki silnega slovesa spričujejo, da so z učinkom staro preizkušene **»Franz Josefove« vode** zadovoljni v vsakem oziru. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Vpisovanje gluhonemih šolarjev

Ljubljana, 3. julija.

V raznih šolskih zavodih so že pred dnevi končali s sprejemnimi izpiti in se sedaj tako učne moči kakor tudi dijaki in učenčki vesele počitnic. Edino v dozdevno tihem šolskem poslopju ob Zaloški cesti — v gluhonemnici je danes tekom celega dneva vladalo še vedno življenje. Starši iz najrazličnejših krajev dravske banovine so pripeljali v Ljubljano in v imenovani zavod nad 40, od usode kruto zapostavljenih otrok v upanju, da jih bo mogoče potom sistematične šole usposobiti za bodoče lepše življenje.

V gluhonemnici so se danes vršili sprejemni izpiti gluhoneme dece in sicer pred tremi komisijami, ki so jih tvorili učitelji na zavodu. Na šoli sicer primanjkuje prostora, vendar je bilo tudi letos sprejetih v zavod okrog 30 otrok, ki so prestali preizkušnjo. Ta preizkušnja je seveda popolnoma drugačna, kakor so sprejemni izpiti v normalnih šolah. Že pri izpitu more lajični opazovalec vsaj nekoliko doumeti, kako velik je trud učiteljstva na tem zavodu in koliko volje, pa tudi potrpežljivosti mora imeti, da z individualnim poukom doseže pri učencih in učenkah uspehe, kakor smo jih imeli priliko opažati ob zaključku šolskega leta ali pa na raznih prireditvah v zavodu tekom leta. Pred komisijo so delali bodoči učenci in učenke izpit na ta način, da so posnemale gibe učiteljev, morali so zlagati v celoto razne podobice, preizkusilo se jih je tudi v pogledu razločevanja barv ter raznih likov itd. Med njimi so bili prav pridni dečki kakor tudi deklice, ki so pokazale dokaj inteligence. Po prestani preizkušnji je pregledal otroke tudi zavodni zdravnik g. dr. Dragaš, ki je podal za vsakega posebej zdravniško izjavo.

Od gasilske veselice gasit...

Kamnik, 3. junija.

V nedeljo smo se na gasilski veselici na Duplici pri Kamniku prav dobro zabavali. Prizrtana kamniška mestna godba je spravila številne goste, ki so od vseh strani prihiteli na Duplico, v prijetno razpoloženje, ki še po polnoči ni hotelo prenehati. Zabava se je razvijala v najdostojnejših mejah in ko so gostje in gasilci že dodobra pogasili žejo, se je kmalu po polnoči razlegel glas: »V Mengšu gori!« In res se je dvigal nekje v Malem Mengšu proti nebu mogočen steber plamenov. Jadrno so gasilci dokazali svojo pripravljenost, naložili na avtomobil brizgalno in se v največji naglici odpeljali v Mengeš. Ko so prispeli na kraj požara, so videli, da je njihova intervencija odveč, ker so bili že mengeški gasilci na mestu in so ukrenili vse, kar je bilo potrebno.

Gorelo je na Pristavi pri Malem Mengšu pri posestniku Strahu, po domače pri Viscu. Ogenj je nastal v gospodarskem poslopju, ki je leseno in s slamo krito, zato se je hitro razširil. Celo poslopje je bilo že v ognju ko so prihiteli domači in sosedje. Rešiti niso mogli ničesar razen živine iz hleva. Ker je bilo poslopje leseno, tudi gasilci niso mogli pogasiti velikega ognja, pač pa je bila prepotrebna njihova pomoč, da so obvarovali ognja stanovanjsko hišo, ki je le par korakov oddaljena, in pa preprečili, da se ni ogenj razširil na sosednja lesena s slamo krita poslopja. Velik zaveznik gasilcev je bila lepa in mirna noč, brez vsakega vetra.

Posestniku Strahu je pogorela šupa, hlev in pod, v njem pa precej krme, vse gospodarsko orodje in oprema, med njo sedem komatov. Rešili so samo en komat. Zavarovalnina je le neznatna. Pravijo, da je bil ogenj podtaknjen.

če jih ne negujete redno in pravilno. Lase in lasišče morate osvoboditi nesnage in masti, ki dušijo lasne korenine in tako privedejo do izpadanja las. Najboljše sredstvo za nego las je že dobrih 30 let

PIXAVON

in Pixavon-Shampoon

Pixavon vsebuje najučinkovitejše sestavine katranastih sokov iglastih dreves, je brez vonja in barve ter prepreči, kakor je klinično preizkušeno, izpadanje las. Pixavon že desetletja priporočajo zdravniki in je znan kot dobro sredstvo za okrepitev lasne rasti, prepreči pa tudi nastanek prhljaja ter napravi lase lepe, duhteče in zdrave.

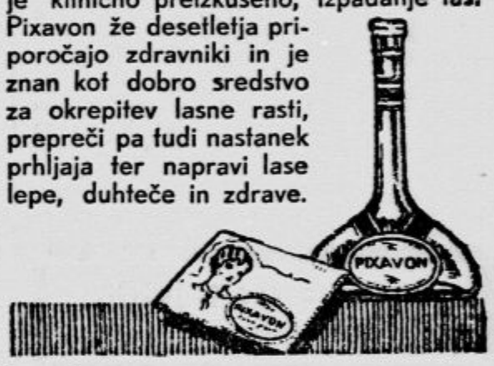

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Nogometno moštvo »Vienna« z Dunaja bo igralo drevi ob 20.45 z ljubljansko Ilirijo na ilirijanskem igrišču

KULTURNI PREGLED

Razgovor z dr. B. Vybiralom

Sedela sva na terasi Bellevuea. Bilo je ob slavnostnih dneh: Ljubljana, ujeta med solnce in deževne oblake, vsa ozaljšana in košata kakor nevesta iz Golarjevih povesti, je ležala pod nama v nekem zavzetem pričakovanju... Spominjala sva se Olomouca, kjer je nekoč Fran Levstik čital češke pesnike in pisal slovenske verze, koder je hodil Podlimbarski, pripravljajoč svoje »Moravske slike«. Tako se je razgovor počasi razpredel v interview, ki sem ga »zložil« v pet vprašanj in pet odgovorov. Evo jih:

1. Kako je češko čitajoče občinstvo sprejemalo slovenske avtorje v Vašem prevodu? Kateri so bili popolnoma razpečani? Kako jih je sprejemala kritika?

— Predvsem: vsi slovenski avtorji so bili pri nas simpatično sprejeti, proti nobenemu ni bilo ugovora in marsikdo je javno izrazil hvaležnost, da s svojimi prevodi nudim češkemu občinstvu dober vpogled v slovensko slovstvo. Da, za tak vpogled mi je vedno šlo: pred očmi sem imel in še imam sistem, po katerem iščem in izbiram. Kateri moji prevodi so bili popolnoma razprodani? Izidorja Cankarja potopisni roman »S poti« je bil kmalu razgrabljen, prav tako ni že dolgo dobiti izbora Cankarjevih novel, ki sem ga izdal pod naslovom »Sváté přímání a jiné« v neki socialno-demokratski založbi. Izmed ostalih mojih prevodov so najbolje šli na knjižnem trgu: Vl. Levstika »Gadje gnezdo« in »Zapiski Tine Gramantove« ter Tavčarjevo »Cvetje v jeseni«. »S poti« je izdala »Liter. - umelecké družina«, ostalo pa Prommberger v Olomoucu. Prav zadovoljivo je šla tudi Novačanova »Veleja«, ki jo je izdal Bušek v Prostejovu. Naj mimogrede omenim, da so »Velejo« uprizorili že mnogi diletantski odri na Moravskem in Češkem, neko prosvetno društvo je ž njo otvorilo svoj dom in ob neki priliki so jo igrali ob abstinentskem zborovanju, češ, poglejte, kakšen škodljivec je alkohol. Dobro se prodaja Kraigherjev »Kontrolor Škrobar«, prav tako je bil ugodno sprejet Pregljev »Plibanus« Joanes«. Tudi glede Erjavčevih, za češko izdajo znatno predelanih »Slovencev« se založnik ni mogel pritoževati.

Vem, da bo širšo javnost najbolj zanimala usoda prevodov iz Ivana Cankarja. Omenil sem, da je bil neki izbor njegove proze razprodan, toda to je prav za prav ves knjigotrški uspeh s Cankarjem. V splošnem se prevodi iz Ivana Cankarja med Čehi slabo prodajajo in celo za tako mojstrsko delo, kakor so »Podobe iz sanj«, ki jih je izdala praška (Neuberthova) založba, je bilo porazno malo zanimanja. Mislim, da še do danes ni razprodan moj prvi prevod iz Cankarja, namreč »Kurent«, ki je izšel v dobro vpeljani »Svetovi knihovni«, nekaki češki Reklamki. — Moj prevod »Kurenta« je izšel nekako ob istem času s »Hišo Marije Pomočnice« v prevodu drugega prevajalca in v izdaji iste »Svetove knihovne«: dva dobra zvezka Ivana Cankarja v močno razširjeni zbirki, pa še do danes nerazprodana! Prav ob istem času so Cankarja igrali v Pragi, kar bi mu bilo samo še bolj v reklamo, pa se ni oprijel ne z odra in ne iz knjige. A propos: Še neka Cankarjeva knjiga je razprodana: namreč »Črty a povidky«, izbor njegovih podlistkov iz dobe okrog l. 1900. Zbral sem jih v dva cikla: prvi obsega povesti in črtice iz otroškega življenja, drugi ljubezenske zgodbe. Knjiga je izšla pri »Obzoru« in je torej že razprodana. Mojstrska dela potemtakem niso zagrabila našega čitajočega občinstva, bolj so mu bili všeč Cankarjevi feljtonistično - ležerni spisi. Zakaj tako, ne morem reči: ugotavljam samo dejstva.

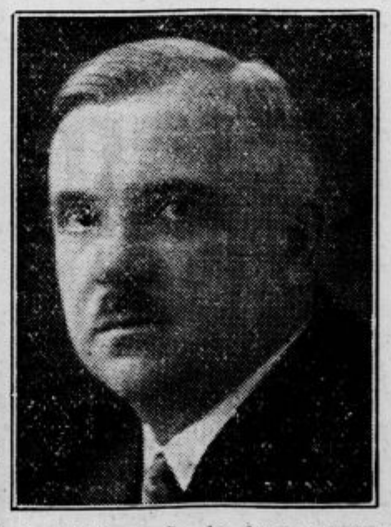

Oprema prevodov gotovo ni mogla prispevati k temu. Vedno sem skušal dati svojim prevodom iz slovenščine kar moči dostojno, lepo opremo. Izjemo morda tvori pri Cankarju prevod knjige »Troje povesti«, ki je izšla v zbirki »Pestre kvety«; no, ta prevod mi vzbuja posebna čuvstva in spomine: prvi izvod knjige so mi poslali na fronto, kjer me je plod moje ljubezni do slovenske literature močno ganil in razveeselil. Za opremo mojih prevodov iz slovenščine so skrbeli razni slikarji. Naj navedem prof. K. Wellnerja, ki je opremil Cankarjeve »Črty a povidky« in Izidorja Cankarja »S poti«, dalje Jana Köhlerja, slikarja Kanjaka, Bohumila Krsa (oprema »Gadjega gnezda« in Frant. Hoplička (»Zapiski Tine Gramantove«). Včasih sem se trudil, da bi dobil za opremo knjige (naslovno stran ovitka) slovenske slikarje, vendar mi ni uspelo.

Kritika je bila nasproti slovenskim delom dobrohotna, a tudi pravično stroga; kakorkoli jih je presojala z raznih stališč, je vendar vsak moj prevod ugodno sprejela. Naj omenim neki značilen primer: Kraigherjevega »Kontrolorja Škrobarja« je naša kritika označila za delo, ki je po svoji formi že nekoliko nesodobno, ki pa vendar Čehoslovake, zlasti pa čitatelje iz obmejnega ali narodnostno mešanega ozemlja, živo zanima, ker obravnava podobne razmere in narodnostne boje, kakor so še vedno — vsaj ponekod — pri nas. Tudi po tem vidite, da ne prevajam ad hoc: vsi prevodi imajo neko nacionalno podlago.

2. Marsikdo je že trdil, da bi bilo bolje za sloves naše literature med Čehi, če bi Vaši prevodi izhajali v Pragi, ne pa v provinci. Nekateri so pričakovali, da bo Ivan Cankar postal bolj znan, če bi njegove izbrane spise izdala katera večja praška založba.

— Vem, da obstoji v vaših literarnih krogih tako mnenje, vendar ga pobija že to, kar sem bil pravkar povedal: troje Cankarjevih odličnih spisov je izšlo pri dveh velikih praških založnikih, a nobeden ni imel uspeha na knjižnem trgu. Izbrane prevode, zlasti iz Cankarja, bi hotel drugič izdati v bibliofilski opremi in za omejen krog naročnikov. V ta namen sem bil že pred leti v stikih z bratoma Kraljema. Za tako izdajo bi predvsem prišli v poštev »S poti«, potem nekateri spisi Ivana Cankarja in Tavčarjevo »Cvetje v jeseni«. Sicer pa ne verjamem, da bi kateri praški založnik hotel izdati Cankarja. Sam bi ga bil forsiral kar le mogoče — toda, veste — publikum... Kaj že je dejal o njem veliki avtor »Hlapca Jerneja«?!

3. Kakšne načrte imate kot prevajalec iz slovenščine za bližnjo bodočnost?

— V rokopisu imam prevod Novačanovega »Hermana Celjskega«, ki so ga uprizo-

FIRST VIENNA

avstrijski profesionalni prvak

nastopi danes ob 20.45 uri proti SK ILIRIJI

Predprodaja članskih in dijaških vstopnic v kavarni »Evropi« po 10 dinarjev. Na igrišču se članske in dijaške vstopnice ne bodo izdajale. 7535

Domače vesti

• **Češki Sokoli v Dalmaciji.** Preteklo nedeljo se je pripeljalo v Split približno tisoč čeških Sokolov s pokrajinskega zleta v Ljubljani. Prirejen jim je bil prisrčen sprejem, ki mu je prisostvoval tudi ban dr. Jablanović. Spličani so jih v sprevodu spremili v mesto. Večje število čeških Sokolov ostane v Dalmaciji na počitnicah. V Damacijo je prispel tudi grof Zamoyski, starosta poljskega Sokolstva.

• **Francoski bojevniki v Jugoslaviji.** Ob koncu avgusta prispe v Ljubljano številna skupina bivših francoskih bojevnikov s svojimi soprogami. Izletniki pridejo s parnikom v Split, odkoder se napotijo v Beograd in obiščejo potem Zagreb, Ljubljano in tudi druge kraje. V Jugoslaviji ostanejo tri tedne.

• **Vojaške vesti.** Kakor javlja »Službeni vojni list«, so bili na predlog ministra vojske in mornarice imenovani: Milan Domanjko in Emil Marjašević za kapetana bojnega broda, Ivan Koprivec za pehotnega majorja; Jožef Nagode, Valter Ramšak- Fran Megla in Karl Petrič za intendantske poročnike; Milan Vodenik za artiljerijskega poročnika, Josip Tršar za žandarmerijskega, Ivan Guštin pa za strojnega poročnika; Ivan Drinovec, Mirko Jagodic, Drago Ogorevc in Miroslav Šimenc za veterinarske pomočnike; dr. Viktor Marčič za rezervnega sanitetnega kapetana 1. razreda; Ladislav Ropas za rezervnega pehotnega kapetana 2. razreda; Oton Fabiani in Josip Žagar za pehotnega poročnika v rezervi; Vinko Kožuh za rezervnega vojaškega uradnika III. razreda; dr. Josip Basaj in Valentin Stante za rezervnega poročnika; Viktor Uršič za artiljerijskega kapetana 1. razreda v rezervi; Štefan Mance za rezervnega pehotnega kapetana 2. razreda; Fran Lukman za rezervnega artiljerijskega poročnika; Ferdinand Šinkovec za rezervnega inženjerskega kapetana 2. razreda; Rudolf Likar za rezervnega pehotnega kapetana 1. razreda; Ernest Čuček za rezervnega inženjerskega kapetana 1. razreda; Vinko Pirjevec za rezervnega veterinarskega poročnika; Boris Jošt za rezervnega konjiškega poročnika; Janko Ponebšek, Dušan Ribar, Zmagoslav Kristan, dr. Milko Hrašovec, Fran Sušnik, Avgust Skaberne in Jožko Maček za rezervnega pehotnega kapetana 1. razreda; Robert Smjelovski in Silvester Kogelnik za rezervna artiljerijska kapetana 1. razreda; dr. Josip Čerin za sanitetnega kapetana 1. razreda v rezervi; Joža Štuhec za rezervnega nižjega vojaškega uradnika 1. razreda; Janko Moder, Edvard Križnar, Anton Mutec, Fran Plevelj, Janko Pušenjak, Fran Remškar in Vinko Štrukelj za rezervnega pehotnega poročnika; Stanko Kruljec za rezervnega inženjerskega poročnika; Janez Gselman za rezervnega vojaškega uradnika 3. razreda.

• **Nova grobova.** V Braslovčah je včeraj nenadoma umrla dobra in skrbna gospa Jožefa Ludvikova v starosti 76 let zadeta od kapi. Žalostna vest je pretresla vse okoličane, ker je bila pokojnica z delom in življenjem vzor dobre matere. Pogreb blage pokojnice bo jutri. V Mozirju pa je včeraj ugrabila smrt g. Alojza Goričarja, tovarnarja in posestnika, ki bo jutri ob 10. položen k večnemu počitku na pokopališču pri Sv. Štefanu. Pokojnikoma blag spomin, žalujočim iskreno sožalje!

• **Nov inspektor orožništva.** Za brigadnega generala je imenovan orožniški polkovnik Milutin Stefanović, doslej komandant drinskega orožniškega polka. Z istim ukazom je imenovan tudi za inspektorja celotnega orožništva.

• **Iz finančne službe.** Za računskega pripravnika v 9. položajni skupini je imenovana pri dravski finančni direkciji v Ljubljani Alojzija Vindišer, maturantka iz Ljubljane.

• **Diplomiran za strojnega inženjerja** je bil te dni v Beogradu s prav dobrim uspehom g. Svatopluk Pivko, podpredsednik Akademskega aerokluba v Beogradu, sin g. dr. Ljudevita Pivka, profesorja in narodnega poslanca iz Maribora. Diplomski izpit za inženjerje-arhitekte so dalje napravili 27. junija na tehniški fakulteti ljubljanske univerze kandidati: Šercer Nikolaj, Kanc Marjana in Svetina Benjamin. Čestitamo!

• **Promocija.** Na beograjski univerzi je bil promoviran za doktorja medicine g. Emanuel Pertl, sin šolskega upravitelja Pertla v Kapeli pri Gornji Radgoni. Promovirani bodo danes na univerzi kralja Aleksandra I. za doktorje prava gg. Bajc Franc iz Litije, Čop Gabrijel iz Most pri Žirovnici, Otrin Rado iz Domžal, Štular Franc iz Polovč in Vilfan Igor iz Solina. Čestitamo!

• **V imenik Advokatske zbornice v Ljubljani** je bil vpisan advokat dr. Lenart Lotrič s sedežem v Gornji Radgoni.

• **Oblastni odbor Aerokluba kraljevine Jugoslavije** bo 15. t. m. v Ljubljani otvoril pilotsko šolo. V to šolo bo sprejel: 3 učence-pilote, ki izpolnjujejo pogoje čl. 49 točke 1 zakona o ustrojstvu vojske in mornarice, ki določa: Rok službe v kadru se skrajšuje na 9 mesecev onim, ki so dovršili univerzo ali srednjo ali strokovno šolo, enako srednji ali višjo od te, ali najmanj 6 razredov gimnazije ali realke ali tema enakih šol, in sicer če dovrše uspešno v devetmesečnem roku službe v stalnem kadru šolo za rezervne častnike ter opravijo izpit za rez. častnika (oni pa, ki imajo samo 6 razredov gimnazije itd. za rezervne narednike). Kdor tega izpita ne opravi, služi 14 mesecev. — Rekruti dijaki smejo nastopiti, toda samo z roditeljevo ali varuhovo dovolitvijo tudi prej odsluževanje svojega roka z dovršenim 18. letom, če imajo v tem času pogoje za dijaški rok. Ti učenci-piloti morajo predložiti oblastno potrjeno obvezo, da bodo 15. I. 1934 vstopili kot letalci v zrakoplovstvo vojske na odsluževanje svojega kadrskega roka. Za te učence bo šolanje brezplačno. Poleg tega sprejme Aeroklub v pilotsko šolo še 4 učence, ki so pripravljeni plačati za učenje po 200 Din od vsake ure letenja. Odgovarjajoče zneske bo treba pri klubovi blagajni plačati za najmanj 10 ur vnaprej. Po uspešno dovršeni pilotski šoli dobe ti učenci diplome za turistične pilote. Učence, ki bodo 15. I. 1934 nastopili kadrski rok, bo pred pričetkom šole pregledala vojaška komisija v Novem Sadu; stroške zato jim bo Aeroklub povrnil v pavšalnem znesku po Din 150.—. Plačujoče učence po pregledal mestni fizik na njihove stroške. Mladoletni in gospodične morajo doprinesti dovoljenje svojih staršev, potrjeno od pristojne oblasti, žene pa dovoljenje svojih soprogov. Oni, ki žele vstopiti v pilotsko šolo, naj pismeno ali ustmeno zahtevajo od Aerokluba, Ljubljana, Gradišče 7-I, prijavnico. Aeroklub poziva s tem v prvi vrsti narodno čutečo in za letenje navdušeno akademsko in srednješolsko mladino, da se odzove.

• **Kongres slovanskih plinarn.** Na kongresu slovanskih plinarn, ki bo v Gdynji na Poljskem, bo ljubljansko plinarno zastopal inženjer Bartel, ki bo poročal o plinarnah v Jugoslaviji s posebnim ozirom na ekonomsko krizo.

• **Hrvatsko planinsko društvo v Zagrebu** je imelo preteklo nedeljo redni zbor, ki je potekel zelo burno. Stari upravi je bila izglasovana nezaupnica, zaradi česar je predsednik izjavil, da vsa stara uprava odstopa. Za novega predsednika je bil izvoljen dr. Ante Cividini, ravnatelj učiteljišča v pokoju.

• **Himen.** V nedeljo popoldne se je poročil v Naklem pri Kranju g. Filip Bohinc, posestnik in gostilničar iz Medvod-Svetja, z gospodično Olgo Marinšek iz Nakla. Mlademu paru želimo vso srečo!

• **Maturantke državnega učiteljišča v Ljubljani** iz leta 1928. obhajamo petletnico mature jutri 5. t. m. Sestanemo se v Ljubljani v restavraciji pri Slamiču (gorenjska soba!) ob 14. popoldne. Pridite vse!

• **Maturantinje l. 1913** učiteljišča šolskih sester v Mariboru se snidejo v Mariboru 6. t. m. opoldne pri »Orlu«.

• **Japonske oranže in citrone v Jugoslaviji.** Naš honorarni konzul v Osaki na Japonskem je naši državi poklonil 400 sadik japonskih oranž in citron, ki so bile te dni vsajene na zemljišču kmetijske šole v Baru. Sadike se bodo pozneje razmnožile po vseh primorskih krajih Jugoslavije.

Vabimo vse 9. julija na

FOTOIZLET

Prijavite se takoj!

PROTI SONČNIH PEG ?..... ORISOL CREME !

Rad ustrežem tvoji želji, ženka! Kam greva v posete? „Možek, k Slamiču me pelji in naroči omelete!“

• **Huda nesreča zaradi otroške neprevidnosti.** Iz Kostanjevice nam pišejo: Po deželi je razpasena navada, da se otroci igrajo kar po cestah, zaradi česar je bilo že nešteto nesreč. Preteklo soboto popoldne je vozil skozi Kostanjevico neznan voznik dva z mrvo natovorjena voza, ki sta bila zvezana drug z drugim. Na cesti igrajoče se 7-letne deklice Mimi Gregorinčičeva, Zelenka Pisanska in sestrici Tončka in Ivanka Pucovi so, videč, da je pripeti voz brez nadzorstva, hitro stekle k ojnici in sedle na njo. V trenutku je pa močan sunek prevrnil deklice raz sedeže in kolo je zdrobilo Mimici Gregorinčičevi, hčerkici tukajšnjega starešine orožniške postaje, levo roko v nadlehti in jo hudo poškodovalo tudi po nogah in ostalem delu života. Tončka Pucova je dobila hude poškodbe po životu in nogi, medtem ko je bila Zdenkica Pisanska le lažje odrgnjena od verige, za katero se je v divjem strahu držala, da tudi ona ni prišla pod voz. Brez poškodb je ostala le Ivanka Pucova. Mimico Gregorinčičevo so na zdravniško odredbo takoj prepeljali v bolnišnico v Novem mestu.

• **Popil je liter žganja in umrl.** V Ključu je 40-letni Emin Muratagić, sluga pri nekem trgovcu, z neko družbo stavil, da bo na dušek izpil liter žganja. Kar je obljubil, je tudi storil. Izpil je na dušek liter močne slivovke. Dve uri pozneje pa se je zgrudil na tla in umrl za zastrupljenjem z alkoholom.

V BOHINJ

Prospekti gratis.

• **Kongres srednješolskih profesorjev v Zagrebu.** V smislu sklepa lanskega kongresa Jugoslovenskega profesorskega društva se bo letos kongres vršil v Zagrebu v dneh 4. do 8. t. m. Kongres bo v gimnastični dvorani nove gimnazije. Po zaključku kongresa se bosta priredila dva večja izleta: na Plitviška jezera in v Hrvatsko Zagorje.

• **Svojega sina je ubil.** Sodišče v Kragujevcu je preteklo soboto obsodilo na dvajset let robije 70-letnega Milutina Ivića, ki je z nožem zaklal svojega sina Miodraga, ko ga je našel pijanega na vozu.

• **Ali bom ugajala?** — S tem vprašanjem odhajajo žene iz svojih oblačilnic, zadnji pogled pri odhodu pa velja lasem, ki s svojim sijajem in lepo polno obliko dajejo postavi pravi izraz in čud. Ves ta kras pa se doseže z lahkoto: s tedenskim pranjem las s **Pixavonom** je uspeh zajamčen.

Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, shujšanju, bledici, obolelosti žlez, izpuščajih na koži, tvorih uravnava **»Franz Josefova« voda** izborno toli važno delovanje črevesa.

• **Christofov učni zavod, privatna trgovska šola, Ljubljana, Domobranska cesta, vpisuje dnevno junija in julija. Šolnina nizka, vpisnina 30 Din. Revnim popust. Pouk prične 2. oktobra. Zavod preskrbuje službe. Zahtevajte prospekt.**

• **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.**

Zobozdravnika

dr. LOJZ KRAIGHER

in

dr. JOŽE MUSTER

ordinirata od 8. do 12. in od 3. do 6. na Krekovem trgu 10. 8253

Danes ob 4., ¼8. in ¼10. uri

JAN KIEPURA

Najslavnejši današnji tenorist poje arije iz treh oper in nepozabne šlagerje v prekrasnem filmu

Pesem noči

Magda Schneider, Ida Wüst, Fritz Schulz.

Nov Paramountov zvočni tednik

Globoko znižane letne cene!

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Iz Ljubljane

u— **Zahvala.** Sokolsko društvo Zagreb III se tem potom najiskreneje zahvaljuje za naklonjenost načelstvu Sokola kraljevine Jugoslavije, društvom, ki so sodelovala na akademiji na Vidov dan na Taboru, vsem predstavnikom oblastev, zastopnikom društev in korporacij ter vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k lepemu uspehu akademije.

u— **Veliko vrtno prireditev bo imelo društvo »Tabor« v nedeljo 9. t. m. na vrtu hotela »Tivoli«.** Spored bo obsegal petje, deklamacije, srečolov in ples. Sodelovala bo godba »Sloge«. Pričetek ob 4. popoldne. Čisti dobiček je namenjen vzdrževanju društvenega prenočišča za brezposelne na Viču. — Iskreno vabljeni!

u— **Društvo »Tabor« — pevski odsek** ima skupno vajo drevi ob 8. na realki. Prireditev je pred vrati!

u— **Tribune na zletišču so že pričeli podirati.** Včeraj dopoldne so pričeli podirati glavno tribuno na zletišču v Latermanovem drevoredu. Ko bodo podrli in razdejali glavno tribuno, bodo pričeli tudi podiranje ostalih dveh. Tribune, odnosno les, bodo vzele tvrdke, in sicer Ravnihar, Zakotnik, Martinc in Kregar spet nazaj, kakor so imele dogovor s SKJ. Na zletišču ostane samo godbeni paviljon, ki ga bodo pa ogradili. Včeraj v teku dopoldneva so tudi že odstranili električno napeljavo, ki jo je uredila mestna elektrarna.

u— **Tivolske komedije odhajajo.** Z veseličnega prostora v kotu Latermanovega drevoreda so pričeli včeraj odvažati tamtam, ki se je naselil tamkaj v teku velesejma in pa tudi med dnevi sokolskih slavnosti. Tresoči se vrtiljak, dva druga vrtiljaka, avtodrom, miniaturna železnica in druge atrakcije bodo romali zdaj nekam proti jugu. V Ljubljani ta podjetja letos niso imela sreče zaradi slabega vremena.

NAREDITE SI SAMI

KOPALNE OBLEKE

iz posebne volne. Kroji brezplačno.

TONI JAGER, Ljubljana, Dvorni trg 1.

u— **Nezaželjen obisk.** V sobo blagajničarke Jelke Grošičeve v hotelu Tivoliju se je splazil neznan človek in odnesel slednjič par črnih lakastih čevljev, klobuk, nekaj robcev in nogavic in nekaj drugih reči. Polastil se je celo zavarovalne police za 20.000 Din. Za tatom manjka vsaka sled.

u— **Racija v mestu in na periferiji.** V Ljubljani se je še zadržavalo precej sumljivih elementov, ki so se bili natepli semkaj med zadnjimi slavnostnimi dnevi. Praw všeč je v Ljubljani tudi raznim izgubljenkam. Policijska uprava se je predsinočnjim odločila za strogo racijo, ki jo je izvedla v središču mesta in tudi zunaj. V teku noči in v zgodnjem jutru je bilo aretiranih skupno nad 40 ljudi, med njimi nad 10 žensk. Ker so bile mnoge med njimi bolne, so jih oddali v bolnišnico, medtem ko so precej aretirancev izročili sodišču. Nekaj pa so jih s prisilnimi potnimi listi odpravili v njihove domače kraje.

Fotomaterijal Pogačnik

Tyrševa (Dunajska) 20.

u— **Žrtvi prometa.** V splošno bolnišnico so prepeljali sinoči iz Brezovice sestrici 8-letno Ivanko in 10-letno Miciko Smukovo, ki sta bili blizu doma povoženi od nekega avtomobila. Oba otroka imata nevarne notranje poškodbe.

Znana peč → Lutz

u— **Avtobusni izleti Zveze za tujski promet.** Od danes naprej vozi zopet avtobus vsak torek popoldne Županova jama, Din 40.—; sreda: Logarska dolina, Din 135.— (s prehrano); četrtek: Jezersko, Din 60.—; petek: Visoko—Žiri—Vrhnika, Din 67.—; sobota: Logarska dolina, Din 135.— (s prehrano); nedelja: Logarska dolina, Din 135.— (s prehrano) in enodnevni izlet v Celovec. Odhod vsakokrat izpred biljetarnice »Putnika« za nebotičnikom, kjer se tudi sprejemajo prijave.

u— **»Pijmo mleko!«** Da se dvigne konzum mleka, kar ni priporočati samo iz gospodarskega, temveč tudi zdravstvenega stališča, je izdala banska uprava učinkovit plakat v sliki z gornjim besedilom. Plakate za razdelitev na šole je odkupil Higijenski zavod v Ljubljani, ostali se pa razdele raznim zavodom, kavarnam, prodajalnam mleka in povsod, kjer se pokaže potreba.

u— **Poštna hranilnica, podružnica v Ljubljani,** ne bo poslovala dne 5. t. m. po določilih § 3 t. 2 zakona o praznikih.

Iz Celja

e— **Obisk češkoslovaških Sokolov in Sokolic.** V petek 30. junija ob 19.23 je prispelo z osebnim vlakom v Celje 57 češkoslovaških Sokolov in 49 Sokolic. Na peronu in pred kolodvorom se je zbralo okrog 1000 ljudi, ki so drage goste prisrčno pozdravljali. Člani so se s kolodvora odpeljali v svoja prenočišča v rudarski šoli, članice pa v Zdravstveni dom. Zvečer je bil v Celjskem domu družabni sestanek, ki se ga je poleg gostov udeležilo tudi mnogo Sokolov in drugega narodnega občinstva. Goste je prisrčno pozdravil starosta celjskega sokolskega društva br. dr. Milko Hrašovec, zahvalil pa se je br. Vaclav Prochaska, član načelništva ČOS iz Prage. Ob sviranju orkestra in petju se je razvila izredno animirana in prijetna zabava. V soboto so si gostje ogledali mesto in Stari grad, opoldne pa je bilo v Celjskem domu skupno kosilo, na katerem so govorili starosta celjske sokolske župe br. Smertnik, celjski župan dr. Goričan in v imenu gostov br. Prochaska. Ob 14.40 so se gostje po prisrčnem slovesu na kolodvoru med navdušenim vzklikanjem odpeljali z brzim vlakom v domovino.

e— **Dve gledališki predstavi na prostem.** Celjski studio bo uprizoril v soboto 8. in nedeljo 9. t. m. ob 20.30 v letnem gledališču v mestnem parku Shakespeareovo bajno komedijo »Sen kresne noči« v Župančičevem prevodu. Nastopilo bo nad 60 oseb in orkester 38 godbenikov, ki ga bo dirigiral g. Karl Sancin, ravnatelj Glasbene Matice v Celju. Umetniško vodstvo te velike prireditve je v rokah g. Milana Košiča, bivšega člana Piscaterjevega gledališča v Berlinu. Za obe predstavi vlada v Celju in okolici veliko zanimanje. Vstopnice so dobe v predprodaji v knjigarni K. Goričarja vdove.

e— **Koncert pevskega zbora »Šestanctka« iz Olomouca** bo v četrtek 6. t. m. ob 20.30 v dvorani Celjskega doma v Celju. Zbor je na turneji in je že priredil zelo uspele koncerte v Ptuju, Zagrebu, Crikvenici in na Sušaku. Dirigent zbora je g. Jaroslav Tapal, član zbora moravskih učiteljev. Koncert bo nudil lep umetniški užitek. Pričakovati je, da bodo Celjani in okoličani obiskali koncert v velikem številu.

e— **Telovadba starejših članov Sokolov** se vrši redno ob ponedeljkih in četrtkih ob 18.30 na letnem telovadišču v Gaberju.

e— **Občinska cestna naklada za mesto Celje.** Mestna občina celjska je na podlagi odloka ministrstva financ z dne 31. maja upravičena pobirati občinsko cestno naklado v l. 1933. na isti način in v isti višini, kakor v minulem upravnem letu s to izpremembo, da mora vsaka stranka pri vsakem voznem listu od teže nad 50 kg plačati 0.25 Din za tiskovino.

e— **Žrtve nesreč.** V Megojnicah pri Žalcu je padla v soboto popoldne 60-letna kočarjeva žena Terezija Zupančeva, ko je obirala črešnjo, z drevesa deset metrov globoko in si zlomila hrbtenico. — V Zbelovem pri Poljčanah je v nedeljo popoldne padel 13-letni posestnikov sin Franc Kohne na neki veselici z vrtiljaka in si zlomil desno nogo v stegnu. V Zalogu pri Jurkloštru je v soboto popoldne cirkularka zgrabila 18-letnega delavca Mihaela Kneza za desno roko in mu odrezala palec. Vsi ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnišnici.

e— **Obupen čin služkinje.** Včeraj okrog 6. zjutraj je skočila 27-letna Marija, služkinja v neki gostilni v Celju, z levega brega Savinje poleg brvi pri parku v vodo. Neka perica, ki je v bližini prala, je skočila za obupanko in jo potegnila iz plitve vode. Služkinjo so prepeljali z reševalnim avtomobilom v bolnišnico. Vzrok njenega dejanja ni znan.

e— **V celjski bolnišnici** je umrl v nedeljo 2. t. m. 21-letni redov 39. p. p. Meho Mujagić iz Ilovače v fočkem srezu v drinski banovini.

Iz Maribora

a— **Narodno občinstvo Maribora naj** se udeleži jutri popoldne sprejema članov ČJ lige iz Brna, ki prispejo z brzovlakom iz Zagreba. Gostje bodo ostali v Mariboru še pojutrišnjem in si bodo ogledali mesto in okolico. Prav tako naj se vsa naša javnost udeleži družabnega večera, ki bo priirejen na čast gostom jutri zvečer pri »Orlu«.

a— **Zadnji gostje** z velikega sokolskega zleta v Ljubljani so obiskali v nedeljo Maribor, kjer so naglo našli stike z našim narodnim občinstvom in so obiskali v posebnih skupinah lepo mariborsko okolico. Ponoči so nadaljevali pot v svojo domovino.

a— **Zborovanje JRKD v Mariboru.** V nedeljo dopoldne je bila v Narodnem domu skupščina vseh organizacij JRKD z desnega in levega brega Maribora, na kateri so bili navzoči med mnogoštevilnimi člani tudi senator g. dr. Ploj, narodni poslanec g. dr. Pivko in drugi. Za glavni kongres stranke, ki bo 21. in 22. t. m. v Beogradu, so bili izvoljeni za delegate: za mesto Maribor g. dr. Rapotec, za okraj levi breg pa g. dr. Milan Gorišek, odvetnik pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, g. Srečko Krajnc, veleposestnik v Pesnici, g. Ivan Mermolja, posestnik v Št. Ilju, Ignac Žohar, posestnik v Kamnici in g. France Vavpotič, posestnik pri Zgornji Sv. Kungoti.

a— **Z mestnega magistrata.** Preteklo soboto je nastopil mariborski župan g. dr. Franjo Lipold 14-dnevni dopust. V času njegove odsotnosti ga zastopa podžupan g. Rudolf Golouh.

a— **Ljudsko gibanje.** V preteklem mesecu je bilo v Mariboru rojenih 109 otrok, in sicer 59 dečkov in 50 deklic. Umrlo je 54 oseb, 32 moških in 22 žensk. Poročilo pa se je 32 parov.

a— **Požar s težkimi posledicami.** Kakor smo že kratko poročali, je nastal ogenj v nedeljo zvečer pri posestniku Mihi Babiču v vasi Skokih na Dravskem polju. Pri reševanju pohištva iz gorečega poslopja se je nevarno opekla 21-letna domača hčerka Ivanka Babičeva po rokah, nogah in obrazu. Enake opekline je zadobil 30-letni železniški delavec Jakob Drevenšek. Mariborski reševalci so oba ponesrečenca odpremili v mariborsko bolnišnico. Njune poškodbe so sicer nevarne, vendar pa k sreči niso poškodovani notranji organi. Ogenj je uničil Babiču vse imetje, zgorelo pa je tudi gospodarsko poslopje Babičevega soseda. Mnogoštevilna gasilna društva, ki so prihitela na pomoč, so ogenj pogasila in tako preprečila še večjo katastrofo.

RAPID (Dunaj)

nastopi danes ob 18.30 proti

RAPID (Maribor)

Tekma bo ob vsakem vremenu na igrišču SK Rapida. 8256

a— **Krvavo zaključeno vasovanje.** V nedeljski noči se je odigral na Pobrežju v bližini županove hiše krvav dogodek. S prestreljenim trebuhom je obležal na cesti 21-letni delavec Anton Butole s Pobrežja, ki so ga kmalu nato prepeljali v bolnišnico, kjer se še sedaj bori s smrtjo. Vse, kar se je zgodilo, je dogogek ene same noči brez kakega ozadja. Letos februarja je Jože Jelušič spoznal neko dekle ter jo ob nedeljah in praznikih obiskoval. V nedeljo pa je ni našel doma. Krenil je v bližnjo gostilno, kjer je našel nekega starega prijatelja. V gostilni pa je bila še neka druga družba, v kateri sta bili tudi dve dekleti. Ko je družba zapustila gostilno, sta se dvignila tudi Jože in njegov prijatelj ter se pridružila dekletoma in ju spremila domov. Ko so se razšli, sta fanta zavila proti domu. Sredi poti pa sta bila napadena od fantov, ki so bili prej v gostilni. Jože Jelušič, ki je ostal sam, ker je njegov tovariš zbežal, je potegnil revolver ter oddal strel, ki je zadel mladega Butoleta.

rili v Olomoucu in Bratislavi, dalje Kraigherjevo dramo »Na fronti sestre Žive«. Že dalje časa mi leži v rokopisu prevod Novačanove »Naše vasi«, iz katere sem objavil v »Pozoru« novelo »Vaški Cyrano«. Takisto so izšli v »Pozoru« Pregljevi »Otroci solnca«, ki bi jih bil hotel izdati v posebni knjigi, nemara tedaj, ko bo izšla nova, predelana izdaja, kakor jo je avtor napovedal. Prevesti nameravam še Tavčarjevo »Visoško kroniko«, morda tudi Podlimbarskega »Gospodina Franja« in njegove »Moravske slike«; slednje bi utegnile zanimati pri nas na Moravskem že iz regionalnega patriotizma. Vsekakor bom preložil tudi kateri dober roman Franceta Bevka; za sedaj se še nisem odločil, katerega. Kakor dosedanjim prevodom, bom tudi novim dodajal življenjepisne in literarne uvode, ker tako najbolj širim poznanje slovenske literature.

4. Vašo prevajalsko delavnost najbrž ovira tudi gospodarska kriza. Kako kaj čuti to krizo češki knjižni trg?

— Pred letom dni jo je zares močno občutil in pod njo so se zamajala celo nekatera naša največja založništva. Sedaj so se razmere že nekoliko popravile; kaže se očitna tendenca k rastočemu izboljšanju. Založništva, ki so v času konjunkture (ali vsaj navidezne konjunkture) preveč izdajala in tako notranje oslabila, je kriza najbolj prizadela. Zdaj se njene dobre posledice čutijo v tem, da si vsak založnik nekoliko bolj premisli in preudari, preden izda novo knjigo. Znak izboljšanja se kaže tudi v tem, da je zopet narasla potreba po knjigi. Stare zaloge, ki jih je nakopičila prejšnja hiperprodukcija, se počasi razprodajajo, a po novih knjigah je danes še večje povpraševanje kakor pred letom dni. Opaziti je tudi stremljenje po kolikor moči odbrani, lepi knjižni opremi.

5. In zdaj še o tem: Katere konkretne naloge ČJ-lig in JČ-lig glede nadaljnjega poglabljanja kulturnih stikov se Vam zde najvažnejše in nujne?

— Predvsem ureditev razmerja med ligami, ki so često eksekutivni organ medsebojne državne zveze, in oblastmi. To razmerje ni bilo vedno dovolj jasno in odkrito; lige potrebujejo za svoje delo sredstev, a oni, ki bi jih bili morali predvsem podpirati, kaj radi zadrgnejo mošnjo. Drugo je moj stari ideal: reorganizacija lig. Zamišljam si jo tako, da bi lige postale društvo kakor planinsko ali sokolsko in bi imele v vseh, tudi manjših krajih svoje edinice; samo tako bi naši vzajemnostni ideali po najbolj mogoči demokratični poti prešli v najširše ljudske sloje. Z druge strani pa se mi zdi posebno važna naloga: ustanavljanje jugoslov.-češkoslov. dijaških krožkov na vseh srednješolskih zavodih. Današnji čas in rod hodita svoja pota, mi — stari delavci, se staramo in odmikamo življenju: treba nam je svežega in dobrega naraščaja, ki bo kdaj stopil na naše mesto. Čim večja demokratizacija našega gibanja in čim jačji dotok mladine v ligaške vrste — to je v mojih očeh najvažnejše in obenem nujno. —o.

Nova knjiga Miroslava Krleže. V seriji Zbranih spisov Miroslava Krleže, ki izhajajo v založbi »Minerve«, je pravkar izšla nova knjiga z naslovom »Simfonije«. V nji sta ponatisnjeni prejšnji samostojni pesniški knjigi »Pan« in »Tri simfonije« ter še dve simfonični pesnitvi, ki sta izšli v revijah.

Gospodarstvo

Češkoslovaško notranje posojilo – 1800 milijonov

Rok za vpis češkoslovaškega 5-odstotnega notranjega posojila za javna dela je bil zaključen pretekli teden. Vpisanih in vplačanih je bilo 1787 milijonov kron. To pa še ni definitivna vsota, ker z mnogih bolj oddaljenih vpisnih mest še niso prišli zadnji izkazi. Končna vsota bo še nekoliko večja in je pričakovati, da bo dosegla 1800 milijonov Kč.

Malo je danes držav v Evropi, ki bi mogle sredi splošnega nezaupanja najeti na domačem trgu kapitala dolgoročno posojilo, kakršnega je najela češkoslovaška. To posojilo tudi za češkoslovaško ni majhno, saj predstavlja v našem denarju vsoto nad 3600 milijonov dinarjev. Nedvomni uspeh tega posojila pa ni pripisati samo državljanski zavednosti češkoslovaškega naroda ter zaupanju v trdnost mlade države in v državno gospodarstvo. Za emisijo velikega notranjega posojila v današnji dobi to ne zadostuje. Razpis posojila je sledil šele kot zadnji ukrep v okviru skrbno izdelanega načrta za omiljenje posledic gospodarske depresije, za normalizacijo kreditnih razmer in za prilagoditev vsega gospodarskega življenja povečani kupni moči denarja. Tem ukrepom, s katerimi je bil pripravljen teren za razpis posojila, je pripisati, da je akcija prinesla tako odlični rezultat.

Češkoslovaški državniki so prej nego v mnogih drugih državah spoznali, kaj pomeni za vse narodno gospodarstvo in tudi za državne finance zdravo denarno in kreditno gospodarstvo. Z ogromnimi finančnimi žrtvami je država navzlic odporu in kritiki z raznih strani sanirala denarne zavode, ki so zaradi posledic gospodarske krize izgubili trdno podlago in potrebno likvidnost. Vse to je bilo izvršeno v pravem času na tiho, brez javne polemike in dolgoveznih razprav, tako da je širša javnost o akciji zvedela šele, ko je bila že končana. Zgodilo pa se je to še preden je val nezaupanja v zvezi z nastopom mednarodne kreditne krize zajel tudi češkoslovaško. Tako je razumljivo, da do navala vlagateljev na denarne zavode v obsegu, kakor je bil zabeležen v drugih državah, sploh ni prišlo in da je dviganje vlog kmalu prenehalo. Kontrakcija bančnega kreditnega aparata se je izvršila mirno brez večjih težav, hranilnice in kreditne zadruge pa so obdržale večinoma neokrnjen obseg poslov. Tako je ves češkoslovaški kreditni sistem ostal intakten.

Drugi važen pogoj za uspeh notranjega posojila je bil ustvarjen s tem, da je vladi uspelo urediti vprašanje obrestne mere. Pri tem se je vlada držala uspešne metode, da ni docela izključila iniciative denarnih zavodov, pa tudi ne možnosti odločnega pritiska. Zahtevala je od denarnih zavodov, da sami določijo v sporazumu z Narodno banko maksimalne pasivne in aktivne obresti, ki jih je potem v obliki uredbe uveljavila kot obvezne.

Končno je uvedla nekako prisilno konverzijo starih notranjih posojil in privatnih obligacijskih posojil, ki jim je znižala z uvedbo kuponskega davka dejanske obresti za eno šestino. Ta korak, ki je imel v sebi obeležje zasilnega prava, ker se je dejansko kršila s prejšnjimi zakoni dana obljuba, da bodo kuponi tudi v bodoče oproščeni davkov, pa ni napravil na javnost slabega vtisa, kar nam potrjuje baš uspeh novega posojila. Javnost je pravilno razumela motivacijo te prisilne konverzije. Povečanje kupne moči denarja je v znatni meri spremenilo razmerje med upniki in dolžniki, na škodo dolžnika. Sila, ki jo je narekoval čas, se je izkazala kot močnejša, kakor zahteva po pravni kontinuiteti. Imetniki starih državnih papirjev in privatnih obligacij so uvideli, da je taka rešitev tudi s stališča njihovih interesov boljša kakor druga rešitev, ki so se poslužile mnoge druge države, namreč korektura nastalega nesorazmerja z znižanjem vrednosti valutne edinice.

Koristne posledice vseh teh ukrepov se bodo šele sčasoma pokazale, ko bodo sredstva novega posojila porabljena za izvedbo javnih del, ki bodo omogočila zaposlitev precejšnjega dela brezposelnih delavcev, in ko se bodo v produkcijskem procesu pokazale koristi splošnega znižanja obrestnega bremena.

Obrestna mera Narodne banke ostane

Na zadnji seji upravnega odbora Narodne banke se je razpravljalo tudi o obrestni meri. Nekaj članov odbora je nujno priporočalo, da Narodna banka takoj zniža diskont in s tem omogoči, da bodo tudi druge banke znižale svojo obrestno mero. Ta predlog pa je bil odklonjen in z veliko večino je bilo sklenjeno, da ostane obrestna mera Narodne banke nespremenjena. S tem je torej znova odloženo pereče vprašanje znižanja obrestne mere Narodne banke, ki znaša za diskont 7.5 odst., za lombard pa 9 odst.

Glede na okolnost, da Narodna banka nadalje, vztraja pri sedanji visoki obrestni meri, smatra »Trgovski list« v svoji zadnji številki za potrebno, da vlada korigira ta sklep upravnega odbora Narodne banke, ker je zahteva vsega našega gospodarstva, da se obrestna mera v splošnem zniža, kar pa ni mogoče doseči brez znižanja diskonta Narodne banke. Tudi mnogo naših narodnih poslancev je to zahtevo sprejelo kot utemeljeno. Kot primer navaja list, da smejo danes v sosedni Avstriji hranilnice za posojila računati le 7 odst. in da bodo morali tudi pri bankah znižati obrestno mero za posojila na to višino, pri nas pa morajo denarni zavodi sami plačati Narodni banki več (namreč 7.5 odn. 9 odst.). Nevzdržnost sedanje obrestne mere Narodne banke potrjuje dejstvo, da ima od vseh evropskih novčaničnih bank samo še bolgarska za malenkost višjo obrestno mero. Zato bodo gospodarski krogi nadaljevali boj za znižanje obrestne mere, dokler to znižanje ne bo doseženo. Ta boj pa bo podpirala vsa javnost.

Gospodarske vesti

= **Nov padec dolarja.** Včeraj je ameriški dolar zopet znova zdrknil navzdol. V Curihu je deviza Newyork padla na 3.94 (v soboto je notirala še 4.11) pri pariteti od 5.18, tako da je sedaj dolar že za okrog 24% pod pariteto. Na ljubljanski borzi je deviza Newyork padla od 58.25 na 56.54 Din za 1 dolar (srednji tečaj skupaj s premijo). Tečaj dolarja je sedaj pri nas skupaj s premijo padel na prejšnjo pariteto.

= **Nazadovanje naše pivovarniške industrije.** Beograjski »Privredni Pregled« objavlja v svoji nedeljski številki zanimive podatke o naši pivovarniški industriji, ki je morala v veliki meri omejiti produkcijo, deloma zaradi padca kupne moči, še bolj pa zaradi velikih javnih dajatev. Leta 1928. je bila državna trošarina povišana od 25 na 90 par pri litru. Banovinska trošarina se pobira v višini 60 par in občinska večinoma v višini 100 par na liter. Davek na poslovni promet pa znaša sedaj 14 par. Skupaj znašajo vse javne dajatve 2.60 Din na liter. Upoštevati pa je treba še visoke prevozne stroške, ki pogosto dosežejo 1.25 Din na liter, in provizijo zastopnika, ki znaša 60 par. Ker vseh teh bremen ni mogoče odvaliti na konsumenta, ostane pogosto pivovarni, če hoče v oddaljenejših krajih prodati točilcu pivo po 5.50 Din, le 1.05 Din pri litru. Povoljnejši je seveda izkupiček pri oddaji konsumentom v bližnjem okolišu pivovarne. Navzlic temu je pivo predrago, zato tudi njegov konsum stalno nazaduje. Leta 1928. je znašala produkcija jugoslovenskih pivovarn 728.307 hl, kar je bilo že takrat malo. Lani pa je znašala komaj 339.762 hl, tako da se je produkcija zmanjšala v štirih letih za 45% in je danes tako majhna, da že ograža obstoj pivovarn. Pri obremenitvi konsuma piva z javnimi dajatvami so večinoma kalkulirali, da bo donos dajatev večji, dejansko pa je donos trošarin padel, ker se je konsum tako zelo skrčil. »Privredni Pregled« navaja zanimive podatke za eno največjih pivovarn v naši državi, ki je leta 1928./29. plačala na trošarinah 12.7 milijona Din, l. 1931./32. pa le še 5.5 milijona Din, na železniških tovorninah pa je ta pivovarna l. 1928./29. plačala 6.4 milijona Din, l. 1931./32. pa le 2.7 milijona Din. List navaja še druge številke, ki se nanašajo na tri velike pivovarne v Zagrebu, Ljubljani in Sarajevu. Te tri pivovarne so leta 1928. porabile 597 vagonov ječmena, lani pa le 188 vagonov, nadalje l. 1928. še 2239 vagonov premoga nasproti 1649 vagonov v pret. letu. Ker produkcija pada zaradi visokih cen, te pa so posledica velikih javnih bremen, zato smatra list, da je nujno potrebno znižati trošarine, kakor tudi prevozne stroške. Tako znižanje bremen bo koristilo predvsem državi in samoupravnim telesom, ker se bo donos dajatev navzlic znižanju pri povečani produkciji lahko še dvignil.

= **Oživljen izvoz naše hrastovine.** Zadnje mesece se je pojavilo iz inozemstva večje zanimanje za našo hrastovino, predvsem iz Zedinjenih držav, kjer potrebujejo mnogo dog za produkcijo sodov za pivo. Kakor so v drugi polovici preteklega stoletja hrastove doge odprle slavonski hrastovini pot v svet, tako se je tudi sedaj po dveletnem skoro popolnem zastoju pričel razvijati izvoz hrastovine pri dogah. Nekaj hrastovine je bilo zadnje mesece prodano tudi v Bolgarijo in Belgijo, in sicer po cenah, ki so za 50 do 55 odstotkov nižje nego v rekordnem letu 1929. Brodska imovinska občina je že izkoristila ugodnejšo konjunkturo za hrastovino in je te dni o priliki javne licitacije v Vinkovcih prodala hrastov les iz 5 velikih gozdov z precejšnim predplačilom, kar je vsekakor dober znak.

= **Hmeljske cene v Češkoslovaški.** Zadnje tedne je na češkoslovaškem hmeljskem trgu zanimanje za hmelj nekoliko popustilo in šele v drugi polovici preteklega tedna se je zopet pojavilo zaradi slabega stanja nasadov v Evropi nekaj več interesa. Pretekli teden je bilo za izvoz prodanih na žateškem tržišču 350 stotov. Cene so znašale za lanski hmelj 1800 do 2200 Kč za 50 kg (pred dobrim mesecem je bila dosežena najvišja cena 2250—2550 Kč), za hmelj iz leta 1931. pa 750—850 Kč (1000—1100 Kč). — Obilne padavine so pretekli teden prinesle ohlajenje, ki se je čutilo zlasti v nočeh. Stanje nasadov se zaradi tega ni moglo zboljšati. Pobijanje škodljivcev se vztrajno nadaljuje.

= **Dobave:** Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 7. t. m. ponudbe glede dobave 100 m² solinskega stekla. Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 14. t. m. ponudbe glede dobave 1000 kg železne pločevine 0.75 mm, 550 kg pocinkane pločevine 0.50 mm in 450 kg pocinkane pločevine 0.75 mm po specijalnih pogojih, ki so v pisarni Zbornice za TOI. Komanda pomorskega letalstva v Divuljah sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave 50 komadov triplex stekla in do 20. t. m. glede dobave 2000 m katranirane vrvi. Režijska komisija za dela v Sloveniji (inženjerski oddelek komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani, Metelkova ul) razpisuje na 10. t. m. drugo ustmeno licitacijo za dobavo 10.000 kilogramov bencina.

= **Dobava.** Mestno načelstvo v Ljubljani razpisuje dobavo okrog 1000 ton premoga kosovca in 500 kub. metrov drv za kurjavo. Pravilno kolkovane ponudbe se morajo predložiti najpozneje do 20. t. m. opoldne mestnemu gospodarskemu uradu, kjer se dobijo tudi pogoji in vsa tozadevna pojasnila.

Borze

8. julija.

Na ljubljanski borzi je danes deviza Newyork v skladu z inozemskimi notacijami ponovno precej popustila, deviza London pa je ostala docela nespremenjena. Nekoliko sta se okrepili devizi Berlin in Trst. Avstrijski šilingi so bili v privatnem kliringu zaključeni po 8.85 (v Zagrebu po 8.675, v Beogradu 8.70 — 8.75 nominalno). Grški boni so bili v Zagrebu zaključeni po 40, v Beogradu pa po 43.50.

Na zagrebškem efektnem tržišču je bila Vojna škoda slaba in je popustila na 191, ob sklepu pa je bila zaključena po 193. Zaključek je bil zabeležen še v 7% investicijskem posojilu po 46.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2306.51 — 2317.87, Berlin 1362.91—1373.71, Bruselj 803.85 do 807.79, Curih 1108.35—1113.85, London 193.97—195.57, Newyork ček 4386.04 do 4414.30, Pariz 225.88—227, Praga 170.84 do 171.70, Trst 302.76—305.36 (premija 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.85.

Curih. Pariz 20.38, London 17.52, Newyork 394, Bruselj 72.50, Milan 27.34, Madrid 43.40, Amsterdam 207.85, Berlin 122.80, Dunaj 57.75, Stockholm 90.20, Oslo 87.90, Kobenhavn 78.20, Praga 15.41.

Dunaj. (Tečaji v priv. kliringu.) Beograd 11.32, London 30.58, Milan 47.97, Newyork 684.80, Pariz 35.62, Praga 25.37, Curih 174.94, 100 S v zlatu 128.12 S pap.

Efekti.

Ljubljana Vojna škoda 190 — 195, 7% investicijsko 44 den., 7% Blair 32 — 34, 8% Blair 34 — 36, 7% Drž. hipotekarna banka 51 — 53, 4% agrarne 24 den., 6% begluške 33.50 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 192 — 193, 7% investicijsko 44 — 47, 4% agrarne 26.50 den., 7% Blair 32 — 33.50, 8% Blair 34 — 35, 7% Drž. hipotekarna banka 43 den., 6% begluške 33.50 den.; industrijske vrednote: Šećerana Osijek 140 do 155, Trbovlje 175 bl., Isis 25 bl.

Beograd. Vojna škoda 191 zaklj., za julij 192, 7% investicijsko 45 den., 4% agrarne 25 den., 6% begluške 33 zaklj., 8% Blair 33, 34, 35 zaklj., 7% Blair 32.50 den., 7% Drž. hipotekarna banka 50.50 bl., Narodna banka 3838 bl., Priv. agrarna banka 212, 208 zaklj.

Dunaj. Državne železnice 15, Trboveliska 14.30, Alpine-Montan. 12.65.

Blagovna tržišča

LES.

+ **Ljubljanska borza** (3. t. m.) Tendenca za les mlačna. Zaključen je bil 1 vagon tesanega lesa.

ŽITO.

+ **Ljubljanska borza** (3. t. m.) Tendenca za žito nespremenjena. — Nudijo se (vse za slovensko postajo) plačilo 30 dni: **pšenica** (po mlevski tarifi): baška 76 kg po 272—277.50, baška 77 kg po 283—287.50; **koruza** (po mlevski tarifi): baška promptna po 122.50 — 125; za julij 130 — 132.50; **moka:** baška »0« po 420 — 425, banatska po 430 — 435.

+ **Novosadska blagovna borza** (3. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet 22 vagonov. **Pšenica:** baška, okolica Novi Sad, Sombor, srednjebaška, gornjebanatska, baška potiska, baška, ladja Tisa, sremska 212.50 do 217.50; gornjebanatska 210 do 215; baška, ladja Begej 210 do 217.50. — **Koruza:** baška in sremska 70 do 72; baška, okolica Sombor 71 — 73; slavonska 74 — 76; baška za julij 71 — 73; baška bela 70 — 72; banatska 68 — 70; sremska za julij, pariteta Indjija 71 — 73; baška, ladja Sava in Dunav 72—74; baška, ladja Begej in Tisa 71 — 73. **Oves:** baški, sremski in slavonski 64/65 kg 98 — 100; pomladni 66/67 kg 100 — 102.50. **Moka:** baška, banatska »0g« in »0gg« 345 — 360; »2« 335 — 340; »5« 305 — 320; »6« 285 — 290 »7« 185 — 195; »8« 65 — 67.50. **Otrobi:** baški 52.50 — 57.50. **Fižol:** baški, sremski beli 95 — 100.

Fotoamaterji naskočijo bohinjski kot

Tujsko prometno društvo za Bohinj je za nedeljo povabilo v goste fotoamaterje iz Ljubljane. Prilika bo, da si ta lepi predel naše gorenjske dežele ogleda vsakdo, ki še ni imel prilike pobliže spoznati življenje, delo in značaj pravega Bohinjca. Izlet je organiziran tako, da bodo vsi udeleženci v enem dnevu spoznali toliko bohiniskih znamenitosti in značilnosti, kakor jih ne bi sicer v tednu dni.

Bohinjci se že dalj časa pripravljajo, da bodo svojim gostom nudili polno mero svojih lepot. Na zunaj bodo poudarili to svojo dobro voljo z lepim sprejemom na kolodvoru v Bohinjski Bistrici, ko bo poseben vlak iz Ljubljane pripeljali več sto gostov. Vse, kar poseduje v Bohinju narodne noše, bo prišlo k sprejemu. Morda še nikdar ni bilo hkrati zbranih toliko noš, kolikor jih bo v nedeljo. Zato bo ta sprejem prav posebno zanimiv za tistega, ki se zanima za gorenjsko folkloro. Posebno slikovite bodo skupine pastirjev in planšarjev. Po zajtrku v Bistrici se vsi izletniki odpeljejo na okrašenih vozovih k jezeru, kjer bodo kosili v gostilnah in restavracijah ob jezeru. Ogledali si bodo slap Savice, cerkev sv. Janeza in druge zanimivosti, kdor bo hotel, se bo lahko okopal v čistem jezeru. Za vnete amaterje bo prilike več ko dovelj, da bodo posnel za polno malo zanimivih motivov.

Izletniki bodo večerjali v Bistrici, saj posebnemu vlaku se ne bo preveč mudilo. Naj se izleta udeleži vsakdo, ki mu je pri srcu naš Bohinj, Bohinjci čakajo gostov z vsem srcem in odprtimi rokami. Prilika je najugodnejša, da je za malenkostni znesek prav vsakemu omogočena udeležba. Prijavlja se v trgovini Pogačnik na Tyrševi cesti št. 20, nasproti kavarne »Evrope«.

Nezgoda na Kamniškem sedlu

Kamnik, 3. julija.

Po nenavadno slabem vremenu v letošnji pomladi je včeraj vendar vstalo krasno nedeljsko jutro. Izletniki in turisti, ki se v soboto zaradi slabih izkušenj z vremenom niso mogli odločiti za pot v planine, so se v nedeljo zjutraj ojunačili in v velikem številu naskočili Kamniške planine. Družbi onih turistov, ki so jo mahnili na Kamniško sedlo, se je priključil tudi neki inozemski letoviščar. Bil je to pot prvič v Kamniških planinah. Na Sedlu se je hotel poskusiti v plezanju in je z velikim pogumom naskočil znani Brinškov kamin, da ga prepleza. Kakor znano, se je v tem kaminu pred tremi leti smrtno ponesrečil mladi Rudolf Pečar iz Ljubljane. V precejšnji višini je tudi pogumnemu inozemcu izpodrsnilo, vendar je padel na kup grušča pod kaminom tako srečno, da je zadobil samo poškodbe manj nevarnega značaja. Zlomil si je desnico v nadlehti in hudo potolkel koleno, vendar pa kljub temu ni pustil, da bi ga odnesli v Bistrico, marveč je sam v spremstvu počasi odšel v dolino. Reševalni oddelek SPD v Kamniku mu je takoj oskrbel zdravniško pomoč in prevoz iz Bistrice v Kamnik in naprej proti Ljubljani tako točno in hitro, da se je inozemski letoviščar o vsem prav pohvalno izrazil.

SPORT

Vienna : Ilirija

Drevi ob 20.45 igra avstrijski profesionalni prvak

Po gostovanju madžarskega, graškega in češkega moštva bo danes sportna Ljubljana videla tudi avstrijskega profesionalnega prvaka Vienno. Vienna, ki letos še ni doživela niti enega poraza, je bila v nedeljo prvič premagana v Milanu po Ambrosiani z visokim rezultatom 4 : 0. Kdor pozna prilike na italijanskih igriščih, se temu neuspehu ne bo preveč čudil. Italijansko občinstvo je izredno fanatično in s svojim vpitjem povsem onemogoči nasprotnika. Tako je bilo tudi v nedeljo in Vienna sploh ni prišla do tega, da bi pokazala svojo običajno igro, ki so se ji divili povsod po Evropi. V Ljubljani je zadeva drugačna. Gosti bodo lahko pokazali vse svoje vrline, občinstvo jih pri tem ne bo oviralo.

Kaj je Vienna, ve vsak sportnik, ki se le malo zanima za zunanje sportne dogodke. Vsaka beseda o vrlinah enajstorice, ki predstavlja svetovno nogometno elito, bi bila odveč. Saj sestavljajo moštvo večkratni internacionalci, od katerih so nekateri člani avstrijskega »Wunderteama«, ki je odigral brez poraza 13 meddržavnih tekem. Vienna nam bo pokazala znamenito dunajsko šolo, kakor jo tako popolno ne more pokazati nobeno drugo dunajsko moštvo. Tu ne bo šlo za rezultat, nesmiselno bi bilo govoriti o šansah Ilirije. Gre predvsem za to, da vidi naša sportna publika, kako je treba igrati nogomet in koliko zmore igrač, ki se je v pogledu obvladanja žoge povspel do virtuoznosti. Gledalci bodo imeli priliko občudovati najboljšega avstrijskega branilca Rainerja, čudovitega tehničarja srednjega krilca Hofmanna, zlasti pa ponos državne reprezentance Gschweidla. Čudovito je njegovo varanje s telesom, ki mu nasede še tako prevejan nasprotnik. Ljubljana še ni videla takih umetnikov, Ilirija se pa ni plašila visokih stroškov, samo da omogoči našemu občinstvu, da vidi na delu res prvorazredno enajstorico.

Moštvo belo-zelenih je imelo v zadnjih mednarodnih tekmah dober trening, glavno preizkušnjo pa bo prestalo šele drevi. Nasprotnik je velik, naloga pa častna.

V predtekmi se bo predstavil prvak province, novomeški Elan.

Tekmovanje v skokih za prvenstvo LPP 1933

Tekmovanje se vrši 22. in 23. julija na kopališču Ilirije v Ljubljani.

Razpored: Sobota, 22. t. m. ob 16.30: juniorke, deska, 4 poljubni skoki; seniorke, stolp, 4 predpisani skoki; juniorji, deska, 4 poljubni skoki; seniorji, stolp, 4 poljubni, 4 predpisani skoki. — Nedelja, 23. tega meseca ob 10.30: seniorke, deska, 3 predpisani, 3 poljubni skoki; seniorji, deska, 5 poljubnih, 5 predpisanih skokov.

Predpisani skoki: (Skoki FINA za olimpijsko perijodo 1933-36.) Seniorji, deska 3 m. 1. Gr. I. št. 3 a salto naprej z zal. vleknjem koef. 1.8, 2. Gr. II. št. 9 skok s prigibom nazaj koef 1.7, 3. Gr. III. št. 13a. Auerbach z zal. vleknjen koef. 1.9, 4. Gr. IV. št. 18 b. povratni skok in salto v prigibu koef. 1.6, 5. Gr. V. št. 23 skok s prigibom in polsvedrom naprej z zaletom koef. 1.8.

Seniorji ,stolp. Vsi skoki z 10 m. 1. Gr. I. št. 1. Skok naprej na glavo brez zal. koef. 1.1, 2. Gr. I. št. 1. Skok naprej na glavo z zal. koef. 1.2, 3. Gr. II. št. 9 a salto nazaj vleknjen kof. 1.8, 4. Gr. III. št. 13 a. Auerbach brez zal. vleknjen koef. 1.9.

Seniorke deska 3 m. 1. Gr. I. št. 3 a salto naprej z zal. vleknjen. koef 1.8, 2. Gr. II. št. 9 skok s prigibom nazaj koef. 1.7, 3. Gr. III. št. 13 a. Auerbah z zal. vleknjen koef. 1.9.

Seniorke stolp 5 in 10 m. 1. Gr. I. št. 1. Skok naprej na glavo z zal. 5 m koef. 1 .1, 2. Gr. I. št. 1. Skok naprej na glavo brez zal. 10 m koef. 1 .1, 3. Gr. I. št. 1. Skok naprej na glavo z zal. 10 m koef. 1.2, 4. Gr. II št. 9 a salto nazaj vleknjen 5 m koef. 1.4.

Za prijavnino, termin prijav, žrebanje itd. veljajo ista določila, kot za prvenstvo v plavanju in water-polu (gl. službene objave v »Jutru«).

Skoki se ocenjujejo po pravilih in pravilniku FINA. Obvezni skoki se ne morejo ponoviti kot poljubni in je iste pri skokih z deske izbrati iz različnih grup.

Službeno iz OZDS pri LNP. Delegira se za današnjo tekmo Vienna: Ilirija ob 20.30 na igrišču Ilirije g. Zupan, za predtekmo istotam g. Betetto.

Triglav : Korotan. K včerajšnjemu poročilu o gornji tekmi nam sporoča Korotan tole: Pravilni rezultat je bil 6 : 5 (1 : 5). Korotan je nastopil z 9 rezervami in je do 59. min. vodil s 5 : 1. Ko sta minuto kasneje trčila vratar in napadalec Korotana in je slednji moral zapustiti igrišče, je moštvo popolnoma popustilo. Šele sedaj se je posrečilo Triglavu izenačiti ter z enajstmetrovko doseči zmago. Sicer je bila igra lepa in vseskozi napeta.

Ustanovitev SK Konjice. Sportniki iz Konjic in okolice nameravajo ustanoviti svoj sportni klub, ki bo poleg nogometa gojil še hazeno, kolesarstvo, lahkoatletiko, sabljanje, tenis, smučanje, šah itd. Ustanovitev tega kluba predstavlja uresničenje davnih želja. Ko bodo oblasti potrdile pravila, se bo pričelo z delom.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes od 17.30 naprej strogo obvezen trening za igralce: Krivačič, Baum, Caleari, Peterlin, Švetic III., Brvar, Ulaga, Race, Vahen I. in II., Sovinc, Osterman, Marc, Boncelj II., Trobec, Rihter, Umek, Zdešar, Hvastja, Legovič, Pupo, Vrhovec. — (Lahkoatletska sekcija). Zaradi bližnjih tekmovanj v drugi polovici julija proti reprezentanci Beograda oziroma Sofije imajo obvezen trening vsak torek, četrtek in soboto od 16. naprej naslednji: Kovačič A., Slapar, Gaberšek, Žorga A. in F., Putinja, Korče, Slanina, Gašperšič, Slamič, Jug Vinko. Zunanji atleti: Cerar Drago, Skok, Krevs, Srakar, Kovačič Leo, Grad, Goršek, Marek E., Žgur, Perpar naj izvršujejo trikrat tedensko, in sicer vsak torek, četrtek in soboto kondicijski trening. Strogo obvezno!

SK Ilirija. Današnja seja poslovnega odbora odpade zaradi tekme z Vienno. V četrtek ob 20. v Emoni plenarna seja.

ŽSK Hermes (uprava igrišča). Danes ob 19.30 seja. Zaključek prireditve in razna dela. Vsi, ki posedujejo nabiralne pole, naj iste prineso na sejo. — **(Nogometna sekcija).** Danes strogo obvezen trening vseh igračev od 18. naprej. Ob 20.30 seja sekcijskega odbora. Obe seji pri Beliču.

VSAK NAROČNIK »JUTRA« je zavarovan za 10.000 dinarjev!

Zletni aparat polagoma likvidira

Bilanca stanovanjskega urada in »urada za najdene reči«

Ljubljana, 3. julija.

Nepozabni, impozantni sokolski dnevi so se na zunaj že zdavnaj zaključili, na znotraj pa se še vse te dni vrši mnogo neizogibnega, intenzivnega dela. Prireditev tako ogromne manifestacije, kakršna je bila sokolski zlet, potrebuje široko razpredene organizacije in opravki, ki jih takšna organizacija nalaga, bodo trajali v veliki meri še ves ta teden, pa še mnogo delj.

Med tistimi odseki zletnega odbora, ki so imeli ves čas najbolj polne roke dela, je pač stanovanjski urad. Skoraj vsem desettisočem sokolskim gostom je moral stanovanjski urad preskrbeti prenočišče v kolikor niso udeleženci zleta sami našli zatočišča v domovih svojih znancev in sorodnikov. Dasi je bil naval tujcev v Ljubljano za zletne dni velikanski, je vendar stanovanjski urad preskrbel po vsem mestu, na periferiji in najbližji okolici toliko stanovanj, da mu ni bilo treba prihajati v zadrego. V 48 šolah, zavodih in dvoranah je imel na razpolago obsežne prostore, v katerih je nudil skromno streho in ležišče nad 20 tisočem telovadcev in telovadk. Po hotelskih sobah je urad nastanil blizu 100 najodličnejših gostov, med njimi ministre, poslance, predstavnike inozemskega Sokolstva itd. Poleg sob, ki si jih je urad rezerviral po hotelih za zletne goste, pa so bile do zadnjega kotička zasedene seveda tudi vse ostale sobe.

Po zasebnih stanovanjih je urad nastanil blizu 2000 oseb. Zlasti vse sobe in postelje, ki so jih prebivalci v centru mesta stavili na razpolago, so bile do zadnje oddane in jih je ves čas še občutno primanjkovalo. Vsi gostje so si na vso moč želeli, da bi prebivali v središču, dočim jih na periferijo skoraj ni bilo mogoče spraviti. Veliko število stanovanj, ki so bila v Mostah, Trnovem in Zg. Šiški na razpolago, je ostalo prazno. — Dosti zmede v iskanju in razdeljevanju stanovanj pa so povzročali Ljubljančani sami, ki so ob velikem prometu v zletnih dneh pač precej izgubili glavo.

Zdaj stanovanjski urad polagoma likvidira svoj obširni aparat. Do nedelje bo pisarna imela še dovolj dela z vsemi mogočimi obračuni, pritožbami, odjavami itd. Pa tudi manjško skupino čeških in domačih gostov ima urad še zmerom pod svojo streho. Mnogim izletnikom se je Ljubljana v teh dneh tako zelo prikupila, da se zdaj kar ne morejo odtrgati od nje. Od danes pa do srede razprodaja urad svoj skromni inventar, ki si ga je moral nabaviti za izvrševanje svojega obrata: večjo množino slame in sena ter 600 ličnih novih lesenih škafov. Za vse te stvari je mnogo interesentov ,saj pa so tudi naprodaj za neznaten denar, mnogo slame in sena pa sploh ni bilo rabljene.

Povsod tam, kjer se zberejo ogromne množice ljudstva na kup, se porazgubi in pozabi mnogo vsakovrstnih reči. Stanovanjski urad je vršil obenem posle nekakšne najdenišnice za izgubljene predmete, toda njegova bilanca je v tem oziru precej skromna. Podoba je, kakor da znajo Sokoli budno paziti na stvari, ki jih nosijo s seboj. Sicer pa tudi današnji čas gospodarske stiske ni nič kaj pripraven, da bi človek izgubljal kdo ve kaj. Ko so se bili pred dnevi razšli naraščajniki, so reditelji pri pospravljanju za njimi našli v skupnih stanovanjih pol ducata pipcev in nožev, dve precej dognani denarnici, par precej skromnih hlačk in par čevljev. Čevlje je urad poslal, da poiščejo svojega gospodarja, ostali predmeti pa niso izkazali tako dragocene vrednosti ,da bi se bilo vredno intenzivno zanimati zanje, dasi bodo vrli sokolski fantje svoje pipce in nožiče prav tako težko pozabili kakor vse drugo, kar so lepega srečali v Ljubljani. Odrasli ljudje so pozabljali seveda bolj resne reči. Češko Sokoli so pustili za seboj 1 fotoaparat, par čevljev, ključe,baretko. Jugoslovenski Sokoli so izgubili dva trenchcoata, površnik, nov ženski slamnik, dva moška klobuka, popotno blazino za dremanje v vagonu, dva kovčega, škatljo jestvin. Veliko število je bilo izgubljenih zletnih legitimacij, brez česar ob takšni priliki ve čne gre, ter manjše vsote denarja.

Stanovanjski urad je storil vse potrebne korake, da bodo vsi ti predmeti dospeli v roke svojih lastnikov.

Vremensko poročilo

Stevilke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

dne 3. julija.

Ljubljana 7, 769.8, 16.0, 86, mirno, 9, 0.2, dež; Ljubljana 13, 767.7, 23.8, 48, S1, 6, —, —; Maribor 7, 768.5, 15.0, 80, N1, 3, 7.0, dež; Zagreb 7, 768.3, 18.0, 70, W2, 1, —, —; Beograd 7, 766.9, 15.0, 90, W1, 6, 10.0, dež; Sarajevo 7, 768.0, 15.0, 70, mirno, 3, —, —; Split 7, 767.3, 21.0, 50, NE3, 3, —, —; Kumbor 7, 765.6, 20.0, 70, NW2, 7, —, —; Rab 7, 767.9, 19.0, 60, mirno, 8, —, —.

Temperatura: Ljubljana —, 14.4; 25.0, —; Maribor 23.6, 13.0; Zagreb —, 16.0; Beograd 21.0, 14.0; Sarajevo —, 10.0; Split 25.0, 17.0; Kumbor —, 18.0; Rab —, 16.0.

Iz življenja in sveta

Konferenca svetovne energije

Kakor smo poročali, se je otvorila v Stockholmu konferenca za izkoriščanje energij, ki se je udeležuje kakšnih 800 delegatov iz približno 40 dežel. Slika nam kaže pogled v sejno dvorano. V prvi vrsti profesor Miller (1), predsednik konference, švedski prestolonaslednik (2) in znani švedski učenjak Enstroem (3)

Tragična usoda filmskega komika

Javno mnenje ga je zasledovalo toliko časa, da je umrl v revščini

Kakor smo na kratko že poročali, so našli v sobi nekega newyorškega hotela znamenitega filmskega komika »Fattyja« mrtvega.

»Fatty« »debeluh), kakor so ga imenovali zaradi njegovega telesnega obsega (njegovo pravo ime je bilo Roscoe Arbuckle), je spadal mnogo let med najbolj priljubljene postave ameriškega komičnega filma in tudi v Evropi smo ga spoznali iz cele vrste filmov, v katerih nas je

Fatty

s svojo originalno, drastično komiko. Pred kakšnimi desetimi leti se je ta slava nenadoma zrušila v prah. Nekega večera je priredil z več prijatelji in igralkami alkoholno »orgijo« v nekem hotelu v San Franciscu. Orgija se je končala hipoma s tem, da se je ena izmed mladih igralk onesvestila od zastrupljenja z alkoholom in so jo našli v Fattyjevi sobi mrtvo. Po vsej Ameriki ,ki je bila takrat še pod strogim režimom prohibicije, se je dvignil vihar ogorčenja, ženska društva so posebno ostro nastopila proti komiku, organizirala so bojkot njegovih filmov in so končno izposlovala, da ni mogel nikjer več nastopati. Njihovo agitacijo je podprlo odkritje, da živi mati bogatega igralca kot perica v zelo skromnih razmerah. Končno so ga obtožili umora, ker je bil mladi igralki natočil toliko alkohola, da je umrla. Trikrat se je moral po ameriških zakonih zagovarjati pred porotniki, dokler ni padla soglasna razsodba, ki ga je oprostila obtožbe umora, a dasi je dosegel sodno oprostitev, mu javnost ni hotela odpustiti.

Najvišji filmski cenzor mu je prepovedal nastopati v novih filmih, njegovo pogodbo z neko filmsko družbo so razveljavili. Zaman se je potem Fatty dolga leta tudil ,da bi mu javnost odpustila, objavil je celo vrsto apelov nanjo, v katerih je prisegal, da je moralen človek, da mu očitajo grehe, ki jih ni bil kriv, in da mu ne smejo oponašati vse življenje greha, ki ga je storil enkrat v šibkem trenutku in katerega se odkritosrčno kesa. S takšnimi apeli je ubiral baš neprave strune, kajti ameriški puritanizem, ki molče ali pa celo z navdušenjem prenaša dosti hujše pregrehe močnih posameznikov in sistemov, ima svojo sadistično naslado nad tem, da se znaša nad šibkimi, ki prosijo milosti. Neka velika filmska družba je Fattyja zaposlila kot režiserja, a da je ne bi kompromitiral, si je zbral psevdomin »Will B. Good«, kar je bilo videti kakor okrajšava imena William B. Good, a je v resnici pomenilo obupen klic na pomoč: »I will be good!« (hočem biti dober). Tudi to ni ganilo občinstva, zlasti pa ne ženskih društev. V zadnjih letih je šlo nesrečnemu Fattyju gmotno baje zelo slabo in nenadna smrt je končno zapečatila njegovo tragično usodo.

Glasba pod hitlerjevo taktirko

Nemški prosvetni minister je sestavil komisijo, v kateri sodelujejo Wilhelm Furtwängler, Max Schillings in drugi znani glasbeniki in ki ji bo naloga. da preišče programe vseh javnih koncertnih društev.

Komisija bo tem društvom v primeru potrebe »svetovala«, kakšni naj bodo njihovi programi. Ni nobena skrivnost, kako bodo morali biti sestavljeni v času, ko vlada v Nemčiji »čisti« germanski in »arijski« kurz.

Zadnji je prvi

Ker se je španski prestolonaslednik zaradi svoje poroke z meščanskim dekletom odpovedal nasledstvenim pravicam in je isto storil tudi drugi sin kralja Alfonza zaradi svojega slabega zdravja, se je dvignil do stopnje prestolonaslednika don Juan, najmlajši kraljev sin, ki službuje ta čas v angleškem zračnem brodovju

Predsednikova žena med brezposelnimi dekleti

Žena ameriškega državnega predsednika ga. Rooseveltova na obisku v nekem taborišču brezposelnih dekiet. Slika kaže, kako živo se zanimajo tudi najvišji vladni krogi v Ameriki za problem brezposelnosti, a obenem morda tudi to, da se ameriškim brezposelnim, vsaj tem dekletom, ne godi tako slabo kakor pri nas

Novi uspehi gojiteljev rastlin

Vodja Zavoda cesarja Viljema za rejo živali in rastlin v Müncheberg prof. Erwin Bauer je te dni na neki jubilejni proslavi poročal o uspehih, ki so jih dosegli nemški gojitelji rastlin v zadnjih 25 letih s tisoči in tisoči poskusov. Tako mu je uspelo vzgojiti volčji bob, ki je prost grenkega strupa lupinina. Vzgojil je tudi novo vrsto paradižnika, ki se ohrani celih pet tednov, a sedaj poskuša dobiti paradižnike, ki bi dozoreli bolj zgodaj. Poskusi, da bi dosegli za mraz neobčutljivo vrsto krompirja, so dali sicer gomolje, ki jim mraz nič ne škoduje, žal pa so komaj večji od graha. Ti poskusi se nadaljujejo, kakor tudi poskusi, da bi vzgojili neki sad, ki bi konkuriral mandžurski soji. V Müncheberg gojijo ta čas med drugim tudi tobačno rastlino brez nikotina, trse, ki so za trtne uši imune in neko vrsto borovnic v velikosti črešenj.

Prekop od Balta do Belega morja

Sovjetska vladna komisija je otvorila veliki prekop, ki veže Baltsko morje z Belim morjem in zmanjšuje potovanje med obema morjema od 17 dni na 7. Prekop ima 19 zapornih naprav, 14 pregrad, 11 vodnih odtokov in 49 obrežnih jezov ter so ga zgradili v rekordnem času 19 mesecev. Iz Baltskega morja vodi skozi reko Nevo preko zapornih stopenj, ki dvigajo ladje za 78 m višje, in skozi celo vrsto manjših in velikih jezer do pristanišča Soroska ob Belem morju. Letos pojde po tej vodni poti 1.14 milijona ton blaga, pred vsem lesa in apatita, do konca druge petletke nameravajo ta prevoz zvišati na 9 do 10 milijonov ton.

Kraljev nečak — trgovec

Princ Karel, nečak švedskega kralja Gustava, je odpotoval v Zedinjene države, kjer se misli baviti s trgovino in podobnimi poslovnimi zadevami. Simpatije ameriške javnosti si je pridobil takoj, ko je izjavil ob svojem prihodu zastopnikom tiska, da ne govori samo o dveh stvareh: o politiki in o Greti Garbo.

Pri hemoroidalni bolezni, zagatenju, natrganih črevih, abcesih, sečnem pritisku, odebelelih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne **»Franz Josefove« grenčice** vedno prijetno olajšanje, često tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih primerih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše **»Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Finska se brani „svetovnih" potnikov

Finski državni predsednik je izdal odredbo, po kateri bodo v bodoče zavračali na meji vse inostrance, ki bi se hoteli na Finskem preživljati s prosjačenjem, z muziciranjem, prodajanjem ničvrednih predmetov, n. pr. razglednic itd. Odredba je naperjena zlasti proti nemškim »svetovnim« potnikom, ki so postali prava nadloga za deželo.

Konec mandžurskega roparja

Mandžurska policija je obkolila in postrelila tolpo enega najbolj drznih roparjev, Pejpatiena. Pejpatien in njegovi so na svojih pohodih upepelili neštevilne vasi in ugrabili na stotine ljudi, ki so jih potem izpuščali le proti visoki odkupnini. Tako so si pridobili milijonske vsote. Lanskega septembra so v bližini Mukdena ugrabili mlado Angležinjo in njenega spremljevalca ter so ju šele po šestih tednih izpustili za visoko odkupnino.

Plemenski problem v ameriški znanosti

Kako proučujejo v Ameriki plemenske probleme, nam kaže ta slika: dijaki (ti izraziti predstavniki raznih plemen) so si odlili maske svojih lastnih obrazov, da bi tako na sebi ugotovili vse razlike med posameznimi plemeni

Očetje pisalnega stroja

... ali usoda izumiteljev

Na Dunaju so odkrili te dni spomenik Petru Mitterhoferju, morda najpomembnejšemu med izumitelji pisalnega stroja.

Kakor vsak velik izum, tudi ta ni imel samo enega očeta in prve ideje segajo že daleč nazaj. že iz časa ob koncu 17. stol. poročajo o Angležu Henryju Millu, da je zgradil pripravo v obliki polkrogle in z vzvodi, ki so nosili na koncu črke ter so udarjali v sredino poloble skozi kopirni papir na pisalno površino.

Drugi znani izumitelj je bil Drais von Sauerbronn, ki je zgradil svoj pisalni stroj 1832. v Mannheimu. Petnajst let prej je bil izumil kolo, toda čas ni bil tedaj zrel niti za prvi niti za drugi izum. Čeprav so se ugledni strokovnjaki zelo pohvalno izrazili o njegovem pisalnem stroju, ni mogel doseči pri oblastih zaščite svojega izuma. V pozabljenje so zapadli tudi pisalni stroji Američana Burtha, Francozov Progrina in Foucaulta in danskega pastorja Mallinga Hansena, ki so bili namenjeni slepcem. Imeli so še preveč nedostatkov.

Kmalu po Hansenu je nastopil Peter Mitterhofer, tesar in mizar iz Partschinsa v bližini Merana. Mitterhofer je bil zelo bistroumen človek, mnogo je potoval po svetu in mnogo stvari si je izumil za vsakdanjo rabo. Prvi modeli njegovega pisalnega stroja so bili iz lesa ,imeli so lesene tipke in žične vzmeti, bili so zelo nerodni, a vendar so vsebovali v principu že vse, kar sestavlja moderen pisalni stroj. Model iz l. 1866. se je zdel Mitterhoferju že tako dober, čeprav potreben izboljšanj, da se je napotil z njim k cesarju na Dunaj, da bi si izposloval podporo za nadaljnje delo. Pismo, s katerim je Mitterhofer prosil za podporo, kaže, da se je mož dobro zavedal, kakšne važnosti je njegov izum za človeštvo. Model je po naročilu dvorne pisarne pregledal dunajski politehnični zavod in mu priznal poleg drugih dobrih lastnosti brezhibno delovanje, v splošnem pa mu ni pripisoval velikega praktičnega pomena, češ, da s takšnim strojem nikoli ne bo mogoče doseči iste hitrosti in sigurnosti kakor pri navadnem pisanju. Navzlic temu je Mitterhofer dobil 200 goldinarjev podpore. Tri leta pozneje je izumitelj prišel na Dunaj z dosti izboljšanim aparatom, ki ga je ponudil cesarju v nakup. Res so mu ga odkupili za 150 goldinarjev in ga shranili v zbirki modelov politehničnega zavoda.

To je bil v ostalem skoraj ves uspeh, ki ga je imel Mitterhofer s svojimi stroji.

Nekako ob istem času, l. 1867., so nastopili Američani Sholes, Soulé in Glidden s svojimi modeli pisalnih strojev, pri katerih so bili vzvodi tipk nameščeni prav tako kakor pri Mitterhoferjevem aparatu. Mogoče, da je bil Glidden, ki je študiral na dunajskem politehničnem zavodu, videl Mitterhoferjev model in se z njegovimi posebnostmi okoristil.

Modeli teh Američanov pa bržkone tudi ne bi nikoli prodrli v javnost, da se ni pozanimal orožar Remington zanje, jih v naslednjih letih bistveno popravil in jih napravil godne za prakso. A trajalo je še dolgo, da so ti stroji, ki so bili sevda dosti okornejši od modernih, premagali nazadnjaštvo sveta in nasprotstvo raznih korespondentov in knjigovodij po pisarnah, ki so se bali, da jim bodo te priprave odjedle kruh.

Veliki možje v svojih ljubezenskih pismih

Neki ameriški zbiratelj, mister Rosenback, je razstavil v Newyorku iz svojih bogatih zbirk veliko število pisem, ki so jih znameniti možje pisali svojim prijateljicam.

Tu beremo n. pr. zanimivo pismo, ki ga je pisal admiral Nelson lady Hamiltonovi in ki pravi med drugim: »Če bi Te mogel, moja draga Ema, v tem trenutku objeti s svojimi rokami ,bi ne zavidal niti kralja!« Angleški lirik Keats se srdi v nekem pismu nad koketerijo svoje ljubljenke: »Draga moja, če ne misliš spremeniti svojega značaja in če Ti bodo po glavi rojile samo zabave, plesi in velike družbe, mi ostane samo ena želja: da bi umrl...« Benjamin Franklin, izumitelj stelovoda, piše: »Rad bi imel peruti, da bi poletel k Tebi, se oprijel Tvojega okna in Ti šepetal ljubke besede.« Edgar Allan Poe, nesrečni novelist, piše nekemu prijatelju: »Moja mlada žena, ki jo obožujem, je neozdravljivo bolna in ta bolezen me poganja, da sem se vdal ves whiskyju. Sem zelo žalosten...«

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET"

Najhitrejša motorka na svetu

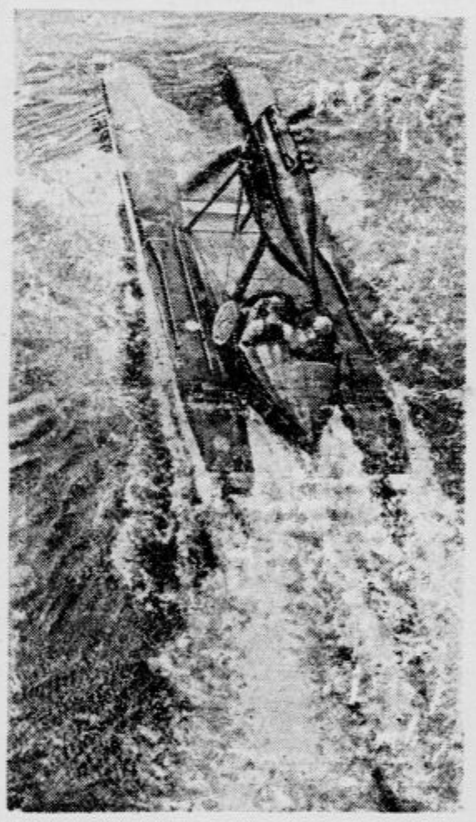

se je producirala te dni pri Benetkah in je dosegla brzino 433 km na uro. Kakor vidimo, je malo drugačna nego običajne motorke in sliči prej kakšnemu vodnemu letalu brez peruti. Kakor to pa ima ob straneh dva plavača in težak letalski motor s propelerjem, ki jo poganja s silno brzino naprej

ANEKDOTA

Neki gospod je izpil v gostilni kozarec piva na dušek, ko je zapazil, da je na njegovem dnu mrtva muha. Vzame jo med dva prsta, jo položi na mizo, pokliče natakarja in zahteva, kažoč na muho, nadomesten kozarec pijače. Natakar mu ga prinese z mnogimi prošnjami za oproščenje. To je opazoval gospod pri sosedni mizi. Vstal je, stopil k mizi tega pivca, pobral muho, ki je ležala še vedno na njej, in dejal: »Oprostite, prosim, ali je muha prosta?«

Zaščita proti strupenim plinom na Japonskem

600 dijakinj neke višje dekliške šole v Tokiju je obiskalo pod vodstvom svojih učiteljev neko vojašnico, da bi jim tam praktično pokazali, kako se uporabljajo maske zoper strupene pline

VSAK DAN ENA

Sonce prinaša vse na dan.

Iz življenja na deželi

MOJSTRANA. Na Triglavu je mnogo snega. Smuka je izvrstna, najboljša v tem letu. Smučarji, pridite, čaka vas sneg in dobro oskrbovane koče.

POLJČANE. V soboto 1. t. m. malo pred 8. se je pripeljala potujoča kmetijska razstava v Poljčane. Z vseh strani so že v zgodnjih jutranjih urah prihajale množice naroda. Ob navzočnosti vsega občinstva je v imenu sreza Maribora desnega brega pozdravil voditelje razstave sreski načelnik g. Makar. Za njim je izpregovoril predsednik sreskega kmetijskega odbora in župan občine Orehove vasi g. Klasinc, za Konjice pa sta se zahvalila prirediteljem poslanec g. Gajšek in notar župan g. Jereb. V vlaku je tedaj zaigrala državna himna in občinstvo je pričelo vzklikati Nj. Vel. kralju. Pri sprejemu so bili zastopani tudi vsi župani z občinskimi odbori, poljčanski gasilci v krojih, krajevni šolski odbor, starosta Sokola in še drugi. Za pozdravne govore se je lepo zahvalil vodja razstave g. inž. Sadar Vinko. Potem so si ogledali razstavo najprej zastopniki in nato še ostalo občinstvo. Bil je živahen promet ves dan. Strokovnjaki so ves čas tolmačili posamezne panoge kmetijstva. Ves dan pa so se vršila v tukajšnji šoli tudi razna kmetijska predavanja, zvečer pa so se predvajali na prostem pri kolodvoru razni kulturno-gospodarski filmi.

SV. JANŽ NA DRAVSKEM POLJU. Prav lepo slovesnost smo imeli na Janževo nedeljo 25. junija. Že pred leti so si nabavili naši gasilci motorno brizgalno in avto. Ker so bili prejšnji gasilski prostori premajhni, so povečali in prenovili svoj dom. Omenjeno nedeljo je bila blagoslovitev novega doma in motornega vozila. Botrovala je gdč. Silva Pirichova, hči tovarnarja iz Ptuja. Na prireditev so prišli gasilci iz sosednjih župnij. Vsa čast našim gasilcem, posebno agilnemu načelniku g. Antonu Ekartu, da društvo tako lepo napreduje.

SOKOL

Razvitje prapora Sokola IV. V nedeljo ob 15. razvije to mlado in izredno mnogo napredujoče sokolsko društvo prapor na svojem novem telovadišču ob Dolenjski cesti. Razvitje bo posebno svečano, saj bo kumoval sam Nj. Vel. kralj Aleksander I., a kumica bo županja ga. Olga dr. Pucova. Po razvitju bo javna telovadba, kjer nastopijo vsi oddelki društva in tudi vojska z oddelkom domačega 40. polka Triglavskega.

Radio

Torek, 4. julija.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18.30: Radio - orkester. — 19.30: Kaj je religija? (fr. Terseglav). — 20: Prenos zabavnega lutkarskega večera o priliki mednarodnega kongresa lutk. — 22: Čas, poročila. — 22.15: Radio - jazz.

Sreda, 5. julija.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Otroški kotiček. — 18.30: Angleške plošče. — 19: Potovanje v Maroko in na Visoki Atlas. — 19.30: Literarna ura. — 20: Brahmsov večer. — 22: Čas, poročila. — 22.15: Radio - jazz.

BEOGRAD 16: Popoldanski koncert. — 19: Godalni trio. — 19.40: Narodne pesmi. — 20.10: Slušna igra. — 20.55: Verdijeva opera »Aida« na ploščah. — 22: Plesna glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Prenos koncertnega večera iz gledališča. — 22.40: Plesna glasba. — PRAGA 19.45: Bosanske pesmi. — 20.05: Vojaška godba. — 21.05: Lahka glasba iz Bratislave. — BRNO 20.05: Kromatična harmonika. — 20.55: Orkester. — 21.30: Po Kavkazu. — VARŠAVA 18.35: Violinski in klavirski koncert. — 20: Večer lahke glasbe. — 21.10: Komorni koncert. — 22.15: Godba za ples. — DUNAJ 12: Lahka godba. — 17.25: Moderni avstrijski skladatelji. — 19: Pesmi. — 20.45: Mešan program. — 22.35: Lahka in plesna glasba. — BERLIN 20.10: Spevoigra. — 20.50: Mešan program. — Plesna glasba. — KÖNIGSBERG 20.35: Koncert orkestra in solistov. — Plesna glasba iz Berlina. — MÜHLACKER 20: Koncert komornega orkestra in solistov. — 21: Pester program. — 23: Nočni koncert iz Monakovega. — BUDIMPEŠTA 17.30: Koncert lahke godbe. — 19.25: Pesmi s cigansko godbo. — 21: Violinski koncert. — 21.45: Jazz. — 22.30: Ciganska godba. — RIM 17.30: Orkester. — 20.45: Operni večer.

Pomladite Vaše lice za 10 let

Znamenit zdravniški izum na polju kozmetike.

Sedaj je lahko pomladiti uvelo in ostarelo kožo ter jo napraviti belo in svežo. Znanost je naposled našla element, ki redi in pomlajuje kožo. Če se ta sestavina uvede v kožno tkivo z gladilnimi kretnjami, ki so prikazane na sliki štev. 2, izginejo gube in brazde, zajedalci, razširjene znojnice in vsi drugi nedostatki. Ta nov element, ki kožo redi in pomlajuje, se pridobiva od mladih živali in nahaja se v novi kremi Tokalon. Polepševalno in krepčilno delovanje te kreme daje koži videz zdravja in mladosti, ki prihaja iz pod kožnega tkiva. Celo najgrše lice postane divno lepo.

Uporabljajte kremo Tokalon, hranilo za kožo rožnate barve zvečer pred počitkom. To sredstvo redi in pomlajuje Vašo kožo med snom. Kremo Tokalon, hranilo za kožo bele barve (brez maščobe) pa uporabljajte zjutraj. Ta krema beli in napenja kožo, osvežuje Vaše lice za ves dan ter omogoči najbolšo pripojitev pudra.

Bela Vaša polt in pomladitev kože, pa naj bi bila ta poprej v še tako slabem stanju, so uspehi, ki nadkriljujejo celo Vaše najljubše sanje. Iznenadili in očarali Vas bodo.

SE LI BRIGATE ZA SVOJE ZDRAVJE?

Toda mislite tudi na zdravje svojega obraza! Lice je od jutra do večera napudrano; zakaj ne mislite na to, koliko bi lahko trpelo zaradi uporabe podra srednje kakovosti!

V pudrih BOURJOIS:

Pudre **SOIR DE PARIS**
Pudre **PRINTENMPS DE PARIS**
Pudre **MON PARFUM**
Pudre **FIANCEE**

imate absolutno dovršenost in neškodljivost v kakovosti, kar je vaši polti najbolj nujno potrebno in poleg tega veliko izbiro v barvnih niansah. Bourjois-parfumeur se trudi nenehoma, da vas ohrani lepo in mlado.

BOURJOIS

PARFUMEUR

Izdelovalec svetovno znanih rdečil za lice:

Cendre de rose in rouge mandarine.

Gola resnica

je in to ve že tudi vsak razsoden človek v Sloveniji, da ima »Jutro« največji čitateljski krog. Njegovi oglasi imajo zato tudi največje uspehe.

Solnca žar in Uran kreme čar!

Kakor so se dame nekdaj ponašale z belino svojega lica in telesa, kar je bilo glavni pogoj lepote, tako se danes gotovo sramuje pokazati belo lice in telo. Snežno belo, mlečno, alabastrsko lice nima več efekta, danes se vse ponaša s temno bakrenasto barvo, ker je to barva res cvetoče mladostne, divne lepote, kipečega zdravja, kar je tisti čar, ki osvaja vsakega. Dve uri (v razmahu) na solncu zadobi vaša eterična lepota čar, katerega ističe ves mondeni svet. Brez Uran kreme se ne kopajte, ne solnčite, obvaruje vas opeklin, solnčarice. Dobiva se povsod. 8262

Parfumerija URAN, Ljubljana

Za mene velja samo FLIT

Nočem ostudnega mrčesa v svoji hisi!

Čemu trpeti mrčesno nadlogo, ko se silni uničevalec mrčesa — Flit uporablja tako enostavno in ekonomično? Muhe, komarji in ves ostali ostudni mrčes pogine takoj v razpršenem Flitu. Za ljudi je Flit neškodljiv in tudi ne pušča madežev. Prodaja se samo v plombirani, rumeni, črno opasani konvi z vojakom — odprt se Flit nigdar ne prodaja.

C 27

FLIT

V neizmerni žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naša nepozabna dobra mati oziroma stara mati, sestra in teta, gospa

URŠULA MIKOLIČ

ROJ. HUDAJ

danes dne 3. t. m. ob 12. previdena s sv. zakramenti v 70. letu starosti mirno in vdano v Bogu zaspala.

Pogreb bo v sredo 5. t. m. ob 4. popoldne iz hiše žalosti, Florjanov trg št. 8, na novomeško pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

Nepozabno pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Novo mesto, dne 3. julija 1933.

Žalujoče rodbine: NIKOLIČ, HUDAJ, ČARE, BORŠTNIK, PLESKOVIC in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob prerani izgubi našega nad vse ljubljenega soproga, atka, brata, strica in svaka, gospoda

VIKTORJA KALANA

se tem potom vsem najiskreneje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo izrekamo še vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja ter vsem številnim prijateljem in znancem, ki so dragega nam pokojnika spremili k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 4. julija 1933.

Žalujoča rodbina Kalanova.

8255

ZAHVALA

Ob težki izgubi, ki nas je zadela s smrtjo našega dobrega soproga, očeta, strica in gospoda

BOŽE MRDJENA

se za mnoge iskrene izraze sočutja, kakor tudi vsem darovalcem prekrasnih vencev in šopkov najprisrčneje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni vsem, ki so pokojniku lajšali trpljenje ob njegovi smrti, posebno sanitetnemu podpolkovniku g. dr. Stojiloviću in sanitetnemu poročniku g. dr. Zotoviću.

Zahvalo smo dolžni vsem, ki so ga spremili k večnemu počitku na njegovi zadnji poti, zlasti gg. oficirjem in podoficirjem, nadalje vsem pokojnkovim dobrim prijateljem in znancem.

Ljubljana, dne 3. julija 1933.

8257 **Žalujoči ostali.**

Rdeča kokarda

je sijajen roman, ki ga morete čitati le s pritajenim dihanjem. — Povede Vas v čase velike revolucije, Din 35.—, vezan Din 45.—. Naroča se pri upravi »Jutra«.

✝

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš ljubljeni soprog, brat, stric, svak, gospod

Alojz Goričar

tovarnar in posestnik

dne 3. julija t. l. po dolgem bolehanju, previden s tolažili sv. vere mirno v Bogu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajnika bo v sredo, dne 5. julija, ob 10. dopoldne od hiše žalosti na pokopališče pri Sv. Štefanu.

Rajnika priporočamo v blag spomin.

Mozirje, dne 3. julija 1933.

Žalujoča vdova v imenu preostalih.

8248

✝

Savinjska tovarna barv v Mozirju naznanja prežalostno vest, da je njen šef, gospod

Alojz Goričar

tovarnar in posestnik

danes zjutraj ob 7. mirno v Gospodu preminil.

Pogreb nepozabnega rajnika bo v sredo, dne 5. julija, ob 10. dopoldne od hiše žalosti na pokopališče pri Sv. Štefanu.

Dobrega rajnika priporočamo vsem prijateljem in znancem v blag spomin.

Mozirje, dne 3. julija 1933.

VODSTVO TOVARNE.

8248

James Oliver Curwood:

Hči divjine

Roman

42

Pri vratih, ko je ključ zaroždjal v ključavnici, je obstal. Pomislil je, da je njegova zmota strašna — če je zmota. Za trenutek je zadržal roko. Nato je počasi odrinil vrata in stopil v sobo. Prvo, kar je opazil, je bila velika bronasta svetilka starega sloga, kakršne so pred sto leti uvažali iz Anglije; stala je na mizi sredi sobe. Nato je pogledal okoli sebe; pričakovanje nečesa silnega je bilo tako močno v njem, da se skoraj ni upal dihati. Izprva ni videl ničesar, kar bi ga bilo kdo ve kako prevzelo. Soba ga je malone razočarala. Nikjer ni bilo opaziti kake skrivnosti, nikjer ničesar čudnega in presenetljivega, kakor je pričakoval. Šele ko je nekaj časa stal in s široko odprtimi očmi strmel okoli sebe, ga je obšlo spoznanje. Stal je v ženski sobi! O tem ni bilo dvoma. Tako je bilo, kakor da bi bila ženska šele nedavno izginila odtod. Na čisti, beli postelji je ležala odgrnjena pernica. Na pernici je bila razgrnjena nočna halja z belim čipkastim ovratnikom. Ob steni so visele ženske obleke, mnogo oblek, in dolg plašč čudnega kroja, s širokimi krznenimi našivi. Pri oknu je stala majhna, čudno starinska toaletna mizica, in na mizici sta ležala ščetka in glavnik, velika rdeča blazinica za šivanke in vse neštete podrobnosti ženske toalete. Tik ob postelji je opazil dvojico čevljev in dvojico copatk z nenavadno visokimi petami, na stolu zraven postelje so pa ležale dolge ženske nogavice. Stene sobe so bile prav po žensko okrašene s slikami in drugim nakitjem. Tam, kjer je visela obleka, je David opazil dvojico ženskih smučk, pod sliko Matere božje pa ženske mokasine. Na podstavku je stala velika vaza, v kateri so še tičala posušena cvetlična stebelca. In nato je prišlo odkritje, ki je Davida najbolj osupilo. Med svetilko in posteljo je stala druga miza — pogrnjena za dva. Da, za dva! Ne, za tri! Zakaj v senci, nekoliko v stran od mize, je David zagledal sirovo stesan visok stolček in na njem majhen nožek, vilice, otroško žličko in majhen kositrn otroški krožnik. Ostrmel je. Vse to se mu je zdelo kar neverjetno. David se je nehote ozrl, z očmi iščoč vrat, koder bi mogla ženska prihajati in odhajati, ne da bi jo opazili. Takih vrat ni bilo, in edino okno je bilo tako visoko, da nisi mogel videti v sobo, če si stal zunaj na tleh.

In zdajci se je jelo Davidu svitati, da so vse te reči, ki jih je videl, že stare — zelo stare. Misijonar v »châteauju« ni več jedel s kositrnih krožnikov. Ti čevlji in te copatke so morale biti izza prejšnjega pokolenja. Preproga na tleh je bila obledela. Dih minulosti ga je objel. Soba je bila ženska soba, a ženske že davno ni bilo tu. In tudi otroka že davno ni bilo.

Prvikrat se je pazljiveje ozrl po mizi, na kateri je stala velika bronasta svetilka. Gosli očeta Rolanda so ležale zraven nje. Stopil je bliže, tako da je videl preko svetilke, in srce se mu je zdajci zdrznilo. Na obledelem rdečem namizniku se je lesketala dolga, debela ženska kita, tako svilnata, kakor da bi jo bili šele včeraj odrezali z žive glave! Bila je temnorjava, in David je kar ostrmel nad njeno dolžino. Nič krajša ni bila od mize — gotovo je visela svoji nosilki globoko pod pas. Na koncu je bila povezana s koščkom belega traku.

David se je počasi umikal proti vratom; velik dvom ga je vznemirjal. Ali je oče Roland res hotel, naj vidi vse to? Strah ga je stisnil za grlo. Zmotil se je bil, strahovito zmotil. Zdaj mu je bilo pri duši kakor človeku, ki je oskrunil nedotakljivo svetišče. Misijonar ni bil nalašč spustil ključa na tla. Po naključju se mu je bil izmuznil. Položil ga je na tla, kjer ga je bil pobral, in sedel spet k svoji knjigi. Bral pa ni. Toliko da je razločil vrstice. Deset minut še ni spet sedel na svojem stolu, ko je začul nagle korake in je stopil v izbo oče Roland. Misijonar je bil očividno vznemirjen, in pogled mu je zletel naravnost proti sobi, iz katere se je bil David pravkar vrnil. Nato se je ozrl po tleh. Ključ je ležal tam, kamor je bil padel; oče Roland se je z vzklikom olajšanja sklonil ponj in ga spravil v žep.

»Mislil sem, da sem ga izgubil,« je rekel in se nekam živčno zasmejal; nato je globoko zasopel in dodal: »Zunaj sneži. Veliko ga bo padlo, tako da bomo imeli nekaj dni dobro vožnjo s sanmi. Sam Bog ve, da vas ne pustim rad od sebe — ali, če mora biti, tedaj je treba, da se okoristite s tem snegom. Gotovo je letos zadnji. Z Mukokijem vas spremiva go Jelenjega jezera — dve sto milj na sever in na zahod. David, ali res morate iti?«

Davidu je bilo, kakor da bi mu dve drobni peščici razbijali po prsih, tam, kjer je imel sliko.

»Da, moram,« je rekel. »Odločil sem se. Čas je, da odrinem.«

15. POGLAVJE
Gore!

Deset dni po tistem večeru, ko je bil stopil v skrivnostno sobo, sta si David in oče Roland ob Cocharnski reki, dve sto sedemdeset milj od Božjega jezera, poslednjič segla v roke. To slovo je bilo več kakor navaden stisk dveh desnic. Misijonar ni v teh poslednjih trenutkih niti poizkusil govoriti. Njegova vprega je bila pripravljena, njegova oglavnica potegnjena na obraz. V srcu je bil prepričan, da se David nikoli več ne vrne. Spet bo zašel v omikani svet, jeseni bo gotovo že doli, in sčasoma ga bo pozabil. Kakor je bil rekel zadnji dan, preden sta dospela do Cochranske reke: ločitev od Davida ga je navdajala z občutkom, da se mu trga srce na dvoje. Ko je zdaj izpustil Davidovo roko, je zamežikal z očmi in pogledal v stran. Davidov glas se je čudno krhal. Vedel je, kaj misli misijonar.

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Korespondenta s perfektnim znanjem srbohrvatskega in nemškega jezika, ki se razume tudi na reklamo, sprejmem takoj. Pismene ponudbe na oglasni odd. »Jutra« pod »Stalna služba B«. 19988-1

Praktikanta s primerno šolsko izobrazbo sprejmem takoj za zobno tehniko. Naslov pove ogl. odd. »Jutra«. 19964-1

Več prvovrstnih mizar. pomočnikov zmožnih samostojnega dela iščem. A. Amann, Tržič. 19837-1

Šoferja z dobrimi spričevali, veščega italijanščine in nemščine, zmožnega kavcije, sprejmem. Oferirati se: M. Juvan, Kranjska gora. 19763-1

Služkinjo staro čez 30 let, ki je vajena kmetiškega dela in živine ter nekoliko kuhe sprejmem takoj. — Julka Povšnar, gost. Kokra. 19724-1

Frizerko perfektno delavko v železni in vodni ondulaciji, z večletno pomočniško prakso, sprejmem takoj ali po dogovoru tudi pozneje v stalno službo. Anton Dobaj, Maribor, Gosposka ulica 38. 19690-1

Pletilje! Pletilja teževnikov dobi delo, za plačilo pa stroj za nogavice! Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Stroj 77«. 20020-1

Neodvisno gdč. z dežele, zmožno nemščine, sprejmem v pisarno. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »K. gospodinja«. 19676-1

Atelje Bazanella Selenburgova ulica štev. 7 sprejme takoj samostojno pomočnico za boljša dela. Začetnice izključene. 20081-1

Gospodično z nekaj premoženja, sprejme tovarnar v pisarno. — Ponudbe pod značko »Gospodinja — mogoča ženitev« na oglasni oddelek »Jutra«. 20078-1

Mlado natakarico z nekoliko kavcije sprejme Miklič, gostilna pri Zvezdi v Sp. Šiški. 20027-1

Postrežnico pridno in pošteno, za dopoldanske ure, ki prevzame tudi pranje perila, sprejmem. Vprašati od 9. ure naprej v Šiški, Černetova 31/4. 20047-1

Mlado postrežnico čedno, sprejmem v mlekarno. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20028-1

Zastopnike išče posojilnica za obisk privatnih strank, za zaključevanje posojil! Ponudbe na: »Kreditna za druge«, Ljubljana, pp. 307 — Znamki za odgovor! 201-1

Za orodjarno iščemo prvovrstnega mojstra. Biti mora verziran v izdelovanju šablon, kontrolnikov, frezerjev, zapiric (Reiber) in slične orodja. Samo osebe z večletno prakso pridejo v poštev. — Tovarna orožja in municije, Užice 20087-1

Mizarja poštenega in zanesljivega, ki bi prevažal tudi pohištvo, s hrano v hiši sprejme mizarstvo »Sava«, Kolodvorska ulica štev. 18. 20092-1

Trg. pomočnik (ca) starejša moč, samostojen v vodstvu trgovine (filijalke) s 15.000 Din kavcije, zmožen slovenskega in nemškega jezika, dobi službo pri Leo Rataju, trgovcu, Sv. Lenart, Slovenske gorice. 20075-1

Postrežnico snažno in pošteno sprejmem takoj za par ur na dan. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20069-1

Perfektno restavracijsko kuharico sprejme hotel Tivoli. 20071-1

Brivski pomočnik mlad začetnik, išče službo za takoj. Dravšnik Anton, Celje, Kovaška ulica št. 3. 20077-2

Dekle čedno in zdravo, za varuhinjo detetu in v prostem času za druga hišna dela ter prvovrstno **kuharico ali kuharja** za francosko in italijansko kuhinjo. Službo je nastopiti v Paraćinu. Ponudbe na trgovino Teokarović — Ljubljana, Gradišče št. 4. 20065-1

G. Th. Rotman:

Nove prigode gospoda Kozamurnika

5.

Resk, tresk! Vsa pristajalna brv se razleti na kose; ubogi Jur se prekopicne v zraku in se s hitrostjo torpeda pogrezne v globino, kjer trči z glavo ob dno. Zdaj pa glej, kako ujameš ribe!

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Zastopnike sprejme »Zadruga«, Ljubljana, poštni predal 68. — Dober zaslužek. Za odgovor priložite znamke. 20086-5

Knjige

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja po vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (8)

»Ljubljanski Zvon« kompleten (53 letnikov), vezan v originalnih platnicah, večina letnikov popolnoma novih, ostali zelo dobro ohranjeni, naprodaj proti gotovini ali pa proti hranilni knjižici Mestne hranilnice ljubljanske, oz. Kmetske posojilnice ljubljanske okolice v Ljubljani. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Ljubljanski Zvon«. 20029-8

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

2 projekcijska kino-aparata Erneman II, električen gramofon, zvočnik, ojačevalec, guwy gasil. aparat (Gleichrichter Philips) in Celoteks, prodam. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »Erneman«. 19533-6

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Notarski kandidat s substitucijsko pravico in sedemletno prakso, notarsko in sporno, išče mesta. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Notarski substitut«. 19730-2

Knjigovodstveni veščak z dolgoletno prakso in la referencami se priporoča za vse knjigovodstvene posle, sestavo in revizijo bilanc, ureditev davčnih zadev. Zmeren honorar. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Bilanca«. 19172-2

Šivilj. pomočnica želi premeniti mesto k boljši šivilji, event. gre tudi na dom, ali sprejme delo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Šivilja 22«. 20017-2

Kuharica dovršeno dobra, išče mesto v menzi, sanatoriju ali malem penzijonu. Dopise na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Snažna in mirna«. 19962-2

Šofer-mehanik zmožen vseh popravil, išče službo za takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20035-2

Knjigovodja korespondent v slov. in nemškem jeziku, zmožen voditi samostojno večji obrat, išče nameščenje v Ljubljani. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Bilancist«. 20040-2

Za hrano in obleko gre v službo v domačih delih izurjena, 42 let stara in krepka Ana Roter. Informacije da občina Pobrežje pri Mariboru. 20073-2

Mlad špecerist v neodpovedani službi, želi premeniti mesto. Cenjene ponudbe na podruž. Jutra v Celju pod »Specerist«. 20076-2

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Vilo z vrtom (6 sob s pritiklinami) ali tudi samo dve sobi s pritiklinami oddam v najem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20010-20

Motor Harley Davidson, 1200 cm³ vožen 2400 km, v dobrem stanju prodam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Nov model«. 20039-10

Avtomobil Steyer štirisedežen, z električno razsvetljavo, dobro ohranjen, nujno naprodaj za 18.000 Din. Pojasnila daje Trampuš, Črnuče. 20084-10

Kolesa

za besedo. Oglasi socijalnega značaja po 50 par beseda. Za dajanje naslova ali za šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (11)

Kupim moško kolo dobro ohranjeno. — Ponudbe z navedbo cene na naslov: Tušek, Rožna dolina (Vič) cesta II/27. 20015-11

Moško kolo dobro ohranjeno kupim — Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 20058-11

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Venecijan. jarmenik kompleten, lesen ali železen, v dobrem stanju, kupimo. Ponudbe poslati na Josip Braun, parna pilana, Gomirje (Savska banovina). 19732-7

Kadi stare, dobro ohranjene, in **stroj za rezanje zelja** kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20024-7

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Hranilno knjižico z vlogo do 25.000 Din kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Kakršenkoli denarni zavod«. 20038-16

Knjižico Mestne hranilnice ljubljanske, cirka 65.000 Din prodam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Plačam takoj 72«. 19802-16

Praštediono prodam vsak, tudi manjši znesek. Vprašajte na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Praštediona odpis«. 19893-16

Poceni posojila počenši od 2000 Din do 500.000 Din, za vse svrhe, stanove in poklice, odplačljivo v malih mesečnih obrokih, dajejo »Stavbne Mobilne Zadruge«, Ljubljana, Mestni trg št. 25/I. — Iščejo poverjenike. 200-16

Oblačila

Trg. oglasi po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (13)

Obleka popolnoma nova, za velikega gospoda, ugodno naprodaj. Slapar, Prisojna ul. 1. 19738-13

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Mlin naprodaj v prometnem industrijskem kraju. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Mlin«. 19597-20

Gozd v velikosti 2 ha, ob glavni cesti pri Črnučah prodam. Ugodno za posestnike z Ježice. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Ugodnost 91«. 20041-20

Hiša s trgovskim lokalom, lepim stanovanjem pekarno in lepim vrtom s sadovnjakom, v lepem kraju Slov. goric naprodaj. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Ugodno«. 20074-20

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah **ČERNE — juvelir** Ljubljana, Wolfova ulica 3

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Novo spalnico 9 komadov, prodam za 1600 Din. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 20085-12

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Lokal oddam na Tyrševi (Dunajski) cesti 36. 19788-19

Pisarniške sobe in obcestni lokal po zelo nizki ceni odda drogerija »Hermes«, Miklošičeva cesta štev. 30. 20051-19

2 lepa trg. lokala v sredini mesta takoj ugodno odda »Posest«, Miklošičeva cesta štev. 4. 20054-19

Več lepih lokalov za vinotoč, pisarno ali trgovino, v sredini mesta takoj oddam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Prometna ulica«. 20059-19

Gostilno staroznano, dobro vpeljano v centru Ljubljane oddam. Ponudbe na oglas oddelek »Jutra« pod šifro »50.000«. 20067-19

Opremljeno trgovino mešanega blaga, v ljubljanski okolici oddam s stanovanjem vred podjetni osebi za 350 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20050-19

Prometno gostilno z vrtom, v sredini mesta oddam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Ugodno 101«. 20083-19

Lokal pripraven za vsako trgovino ali obrt, poceni oddam s 1. avgustom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20064-19

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Gostilno z 2 sobama, vrtom, prostorom za balinanje, oddam takoj v najem. Prevzeti je treba inventar. — Pismene ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »15.000«. 20031-17

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

Črešnje razpošiljam brzovozno v zabojih po cca 20 kg Btto/Ntto, po Din 3 kg franko Velenje povzetno. Anton Čok, Velenje — St. Ilj. 20012-33

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Celulozni les kupimo vsako partijo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Eksport«. 19780-15

Dijaške sobe

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (22)

Dijaka nižješolca, boljše rodbine, z dobro vzgojo, sprejmem v prvovrstno popolno oskrbo in komfortno stanovanje sredi mesta. — Skrbno nadzorstvo, pomoč pri študiju, klavir, mladinska knjižnica in učila. Naslov pove oglasni oddelek Jutra 18886-22

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Trisob. stanovanje oddam z vsem komfortom v novi vili. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 19989-21

Dvosob. stanovanje s kuhinjo, v podpritličju vile, sredi mesta takoj oddam. Ogledati v Knafljevi ulici 13/II 19680-21

Sobo s kuhinjo v ceni 200—250 Din iščem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Solnčno«. 19667-21

Dvosob. stanovanje oddam na Mirju, Vrtovškova ulica 25. 20023-21

Stanovanje eno ali dvosobno, event. hišo oddam za 1200 mesečno v najem v Devinski ulici štev. 7 — Kolezija. 20034-21

Lepo stanovanje sobe, kuhinje in pritiklin takoj odda Lajovic, Kamniška 20. 20066-21

2 dvosobni stanovanji v bližini Magistrata, eno parketirano, oddam s 1. avgustom za 600, oziroma 750 Din. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 20033-21

Trisob. stanovanje komfortno, s kopalnico, oddam z avgustom ali sept. **mansard. stanovanje** pa z avgustom. Pojasnila pri hišniku v Fuegnerjevi (Škofji) ulici 10. 20043-21

Trisob. stanovanje s kopalnico, v I. nadstr. oddam s 1. avgustom v Lepodvorski ulici štev. 3, Ljubljana VII. 20062-21

Dvosob. stanovanje s kabinetom in kopalnico, moderno, z vrtom, odda s 1. avgustom. R. Turk, telefon 2459. 20052-21

Enosob. stanovanje s kuhinjo, in **dvosob. stanovanje** s pritiklinami, solnčno, oddam na Rimski cesti 23/I. 20053-21

Dvosob. stanovanje solnčno in parketirano, v vili takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20080-21

Trisob. stanovanje s pritiklinami oddam z avgustom za 800 Din mesečno na Celovški cesti štev. 42. 20091-21

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Za avgust rabim dvo- ali trisobno stanovanje. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Belra«. 10006-21/a

Enosob. stanovanje s pritiklinami iščem za avgust. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Snažna stranka 192«. 20014-21/a

Mirna stranka 2 oseb, išče stanovanje 2 do 3 sob in pritiklin v mestu. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Za avgust«. 20030-21/a

Vilo eno- ali dvostanovanjsko, z vrtom vzamem v najem v Ljubljani. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Vila ali hiša«. 20090-21/a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Sobo s posebnim vhodom, električno razsvetljavo in parketom oddam takoj uradniku ali uradnici na Kongresnem trgu. 19695-23

Sobo s štedilnikom vodovodom, elektriko in pritiklinami oddam takoj ali s 1. avgustom v Rožni dolini, cesta X/8, Podrožnik. 20018-23

Sostanovalko sprejmem takoj na Sv. Petra nasipu štev. 59/I. 20039-23

Sobo lepo opremljeno takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20021-23

Elegantno sobo v centru poceni oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20026-23

Sobo lepo opremljeno takoj poceni oddam eni ali dvema osebama. — Kralj Franc, Gallusovo nabrežje 11/II. 20016-23

Prazno sobo s posebnim vhodom iz veže, v strogem centru oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20019-23

Prazno sobo lepo in separirano, s kopalnico oddam v centru. — Ogledati med 8. in 12. ter 17. in 19. uro. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 19845-23

Lepo sobo zračno, s posebnim vhodom in električno razsvetljavo takoj oddam na Taboru št. 6/II, desno. 20042-23

Opremljeno sobo separirano, v sredini mesta oddam boljši gospodični. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20063-23

Lepo sobo s souporabo kopalnice, v centru mesta oddam tudi s fino oskrbo po 650 Din mesečno. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 20055-23

Sobo oddam 2 stalnima gospodoma, gospodičnama ali zakoncema. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20060-23

Opremljeno sobo separirano, v sredini mesta oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20057-23

Opremljeno sobo lepo, v I. nadstropju vile pod Rožnikom odda poceni L. Althaller, Večna pot 5/I 20049-23

Za 200 Din oddam opremljeno sobo 1 gospodični ali za 300 Din dvema, v centru. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20056-23

Zelo lep salon za klube ali društva, poceni oddam v hotelu Tivoli. 20070-23

Sobe oddaja dnevno ali mesečno, za 1 ali 2 osebi poceni hotel Tivoli. 20072-23

Dve lepi sobi veliki, opremljeni, s parketi, elektriko in vhodom s stopnjic, takoj oddam v centru mesta. Židovska ul. št. 3/II. 20061-23

Opremljeno sobo čisto, s posebnim vhodom takoj odda Susteršič, Večna pot 9. 20089-23

Opremljeno sobo 2 osebama odda M. Burger, Sp. Šiška, Jernejeva št. 2/I. 20007-23

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Opremljeno sobo snažno, svetlo, s posebnim vhodom, z razgledom na ulico, iščem s 1. oktobrom. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Upokojenka«. 19632-23a

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Harmonika kromatična (Lubas), štirivrstna, trogiasna — ter **gitara in violina** naprodaj v Florijanski ul. št. 40, pritličje. 20022-26

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (24)

Lumpek pridi v četrtek ob treh tja kjer sva se zadnjič razšla. Muca. 20008-24

Nešolana inteligentka globoke čuvstvenosti in čiste preteklosti, želi prijatelja. Tudi priletni dobrodošel. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Usoda«. 20082-24

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Mala papiga svitlo-siva, je ušla. Vrniti jo je proti nagradi v Gledališki ulici štev. 7/III. 20046-27

Izgubljeno

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (28)

Dotična oseba ki je v petek na sadnem trgu pri jagodah vzela stari ženici iz rok **srebrn lornjon** z modrim okraskom, je dobro znana. Naproša se, da ga vrne v oglasnem oddelku »Jutra«, drugače bo imela neprilike. 20048-28

Inserirajte v »Jutru«!

Edino dr. Isajevičevo

Tuba milo

varuje kožo in polt pred razpokanjem od vetra in mraza. Cena tube 6.— Din.

Med neštetimi ponesrečenci

Jutrovega nezgodnega zavarovanja ni bilo niti enega, kjer bi od Zavarovalnice »Triglav« izplačana zavarovana vsota po Din 10.000.— ne pomenila za preostale veliko, če ne vsega. Naročite »Jutro«, zagotovite svojcem podporo.

Potrebujem

okrog 30 vagonov desk in gradbenega lesa.

Ponudbe frco vagon ali pristanišče Novi Sad naj se pošljejo na oglasni oddelek »Jutra pod značko »Silesia«. 7252

KDOR ŽELI

zidati lastno hišo, poravnati svoje dolgove, prevzeti posestvo, izplačati doto svojim dedičem, daje posojila pod najugodnejšimi pogoji in na dolgoletna odplačevanja. 7483

„KREDIT“

gospodarska zadruga, r. z. z o. z., CELJE, Aškerčeva ulica 3 (poleg hotela »Pošte«).

Diplomirani komercijalni ekonom

dosedaj na vodečem mestu v večjem industrijskem podjetju želi zaradi rodbinskih razmer menjati mesto. Dober organizator, reprezentativen, s skromnimi zahtevami, voljan prevzeti odgovarjajoče uradniško mesto v mestu ali provinci.

Ponudbe pod šifro »Pouzdan 198« na Jugomosse, Zagreb, Jelačićev trg 5. 8251

Modni kamgarn
sportni ševjot
ZA FINE OBLEKE
Velika izbira, ugodne cene!
R. MIKLAUC
»Pri Škofu«
LJUBLJANA

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.